

Připravenost členů Českého červeného kříže v Havlíčkově Brodě na mimořádné události

Lukáš Bezděkovský

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Lukáš Bezděkovský
Osobní číslo:	L21557
Studijní program:	B1032A020002 Ochrana obyvatelstva
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Připravenost členů Českého červeného kříže v Havlíčkově Brodě na mimořádné události

Zásady pro vypracování

- Teoreticky vymezte úlohu Českého červeného kříže při mimořádných událostech.
- Zhodnotte připravenost členů Českého červeného kříže na mimořádné události.
- Navrhněte možnosti jak zvýšit připravenost členů Českého červeného kříže na mimořádné události.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. CERVENYKRIZ.EU, *Český červený kříž*. Online. Český červený kříž. 2024. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/>.
2. *Federation-wide databank and reporting system*. Online. The International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. 2024. Dostupné z: <https://data.ifrc.org/fdrs/fdrs/national-societies>.
3. GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR. *Hasičský záchranný sbor České republiky*. Online. Hasičský záchranný sbor České republiky. c 2024. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/>.
4. JUKL, Marek a MAJRICHOVÁ, Jana. *Století s Červeným křížem: 100 let Československého a Českého červeného kříže*. Český červený kříž. 2019. ISBN 978-80-87729-28-1.
5. JUKL, Marek. *Ženevské úmluvy, obyčej a zásady humanitárního práva*. Online. Univerzita Palackého v Olomouci. 2020. ISBN 978-80-87729-31-1. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/files/files/cz/edicehnuti/Konvence20.pdf>.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucí bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva Lukášková, Ph.D.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce: **2. prosince 2024**

Termín odevzdání bakalářské práce: **2. května 2025**

L.S.

prof. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne 01.05.2025

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zaměřuje na připravenost Oblastního spolku Českého červeného kříže Havlíčkův Brod na mimořádné události. První část práce se věnuje právnímu rámci problematiky ochrany obyvatelstva a činnosti Českého červeného kříže, včetně vymezení hlavních pojmů souvisejících s mimořádnými událostmi. Následující kapitoly charakterizují organizaci a strukturu Českého červeného kříže, se zaměřením na humanitární jednotky a jejich úlohu při mimořádných událostech. Dále je popsána mezinárodní spolupráce ČČK v rámci organizací jako IFRC nebo ICRC. Praktická část se věnuje analýze připravenosti Oblastního spolku ČČK Havlíčkův Brod prostřednictvím rozhovoru, SWOT analýzy a vyhodnocení výsledků, na jejichž základě jsou navržena konkrétní opatření směřující ke zvýšení krizové připravenosti spolku na mimořádné události.

Klíčová slova: Český červený kříž, mimořádná událost, humanitární jednotky

ABSTRACT

The bachelor thesis focuses on the emergency preparedness of the Regional Association of the Czech Red Cross Havlíčkův Brod. The first part of the thesis is devoted to the legal framework of population protection and the activities of the Czech Red Cross, including the definition of the main concepts related to emergencies. The following chapters characterise the organisation and structure of the Czech Red Cross, with a focus on humanitarian units and their role in emergencies. Furthermore, the international cooperation of the CRC within organisations such as the IFRC or the ICRC is described. The practical part is devoted to the analysis of the preparedness of the Regional Society of the Red Cross Havlíčkův Brod through an interview, SWOT analysis and evaluation of the results, on the basis of which specific measures are proposed to increase the crisis preparedness of the Society for emergencies.

Keywords: Czech Red Cross, extraordinary event, humanitarian units

Na tomto místě bych rád vyjádřil upřímné poděkování všem, kteří mě během zpracování této bakalářské práce podporovali.

Především děkuji své vedoucí bakalářské práce paní, Ing. Evě Lukáškové, PhD. za odborné vedení, cenné rady, trpělivost a vstřícnost.

Děkuji také své rodině a blízkým za trpělivost, podporu a povzbuzení v průběhu celého studia i psaní této práce.

OBSAH

ÚVOD.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI.....	14
1.1 LEGISLATIVA UPRAVUJÍCÍ MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	15
1.2 ZÁKLADNÍ POJMY V OBLASTI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ	19
2 ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ	23
2.1 HISTORIE ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE	23
2.2 ŽENEVSKÉ ÚMLUVY A MEZINÁRODNÍ HUMANITÁRNÍ PRÁVO	27
2.3 STRUKTURA ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE	30
2.4 HLAVNÍ PRINCIPY A ČINNOSTI ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE	31
2.5 SLOŽKY A NÁSTROJE ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE PRO ZVLÁDÁNÍ MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ.....	33
2.5.1 Krizová připravenost Oblastního spolku Českého červeného kříže Ostrava	33
2.5.2 Záchranný tým Oblastního spolku Českého červeného kříže Ostrava.....	33
2.5.3 Humanitární jednotky.....	34
2.5.4 Ústřední krizový tým.....	35
2.5.5 Psychosociální podpora.....	35
2.5.6 Kolektivní členové	36
2.6 MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE A VAZBY ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE.....	36
2.6.1 Mezinárodní federace společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce.....	36
2.6.2 Celofederační databanka a systém výkaznictví.....	37
2.6.3 Mezinárodní výbor Červeného kříže.....	38
2.6.4 Evropská společnost pro studie traumatického stresu.....	38
2.6.5 The Sphere Handbook	39
II PRAKTICKÁ ČÁST	40
3 ANALÝZA OBLASTNÍHO SPOLKU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE HAVLÍČKŮV BROD.....	41
3.1 OBLASTNÍ SPOLEK ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE HAVLÍČKŮV BROD	41
3.2 STRUKTUROVANÝ ROZHOVOR O OBLASTNÍM SPOLKU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE HAVLÍČKŮV BROD	43
3.3 HODNOCENÍ PŘIPRAVENOSTI OBLASTNÍHO SPOLKU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE HAVLÍČKŮV BROD NA MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI.....	45
4 NÁVRH NA ZVÝŠENÍ PŘIPRAVENOSTI OBLASTNÍHO SPOLKU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE HAVLÍČKŮV BROD	50
ZÁVĚR	53
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	55

SEZNAM OBRÁZKŮ	61
SEZNAM TABULEK.....	62
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	63

ÚVOD

Schopnost efektivně reagovat na mimořádné události je jedním ze základních předpokladů bezpečné a stabilní společnosti. V posledních letech dochází k nárůstu různorodých rizik, ať už se jedná o přírodní katastrofy, technologické havárie, pandemie, či sociální krize. Jevy mohou výrazně narušit běžné fungování společnosti a zasáhnout jak jednotlivce, tak celé komunity. Přípravenost na mimořádné události tak nabývá na stále větší důležitosti nejen na úrovni státní správy a složek integrovaného záchranného systému, ale i v oblasti činnosti neziskových humanitárních organizací.

Významnou roli v oblasti humanitární pomoci, podpory obyvatelstva a zajištění první pomoci při mimořádných událostech plní Český červený kříž (ČČK). Organizace je součástí celosvětového hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce, které působí v téměř každé zemi světa. Činnost ČČK se zaměřuje na širokou škálu oblastí od šíření humanitárních hodnot, přes výuku první pomoci, podporu dárcovství krve až po aktivní účast při řešení krizových situací. Právě připravenost jeho organizačních jednotek na možné mimořádné události je klíčovým faktorem, který určuje, jak efektivně bude ČČK schopen zasáhnout a poskytnout potřebnou pomoc.

Bakalářská práce se zaměřuje na analýzu připravenosti jedné z organizačních jednotek ČČK, konkrétně Oblastního spolku Českého červeného kříže Havlíčkův Brod. Spolek působí v rámci Kraje Vysočina a jeho úkolem je nejen poskytovat zdravotnické a psychosociální služby při mimořádných událostech, ale také vzdělávat veřejnost, podporovat dárcovství krve a rozvíjet dobrovolnické aktivity. Cílem práce je analyzovat současný stav připravenosti spolku na mimořádné situace, identifikovat jeho silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby, a následně navrhnout konkrétní opatření ke zvýšení jeho připravenosti na mimořádné události.

Teoretická část této bakalářské práce se věnuje shrnutí právního rámce vztahujícího se k ochraně obyvatelstva, mimořádným událostem a činnosti Českého červeného kříže při mimořádných událostech. Následně vymezuje klíčové pojmy související s mimořádnými událostmi a krizovými stavy, aby bylo zajištěno správné pochopení celé problematiky. Další část je zaměřena na představení organizace Českého červeného kříže, jeho struktury, poslání a hlavních oblastí činnosti v rámci humanitární pomoci a krizového řízení. Zvláštní pozornost je věnována humanitárním jednotkám ČČK, jejich úloze v praxi a významu Ústředního krizového týmu. Důraz je rovněž kladen na význam psychosociální podpory

poskytované osobám zasaženým mimořádnými událostmi. Praktická část práce je zaměřena na konkrétní analýzu Oblastního spolku ČČK Havlíčkův Brod. Je zde využito několik metod sběru dat, analýza dostupných dokumentů strukturovaný rozhovor s ředitelkou spolku a zpracování SWOT analýzy, která umožňuje systematicky zhodnotit vnitřní a vnější faktory ovlivňující připravenost organizace. V návaznosti na výsledky analýzy jsou navržena konkrétní opatření a doporučení směřující k posílení schopnosti spolku efektivně reagovat na mimořádné události.

Cílem práce je nejen zhodnotit aktuální stav připravenosti Oblastního spolku ČČK Havlíčkův Brod, ale zejména navrhnout strategická a praktická opatření, která mohou přispět ke zvýšení efektivity jeho zásahů v krizových situacích. Při návrhu opatření je kladen důraz na využití stávajících silných stránek organizace, odstranění slabin, využití identifikovaných příležitostí a minimalizaci potenciálních hrozeb.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Mimořádné události představují stále aktuální téma, jak v České republice, tak po celém světě. Toto téma vyžaduje neustálou pozornost a přípravu. V kontextu České republiky jsou časté zejména povodně, které zasáhly značné oblasti území. Jedná se například o povodně v letech 1997, 2002 či nedávné povodňové situace v roce 2024. Tyto události ukazují, jak rychle může dojít k narušení běžného života a zároveň podtrhují potřebu efektivní reakce na nastalou krizovou situaci.

Ovšem mimořádné události nejsou pouze záležitostí České republiky. V globálním kontextu se objevují katastrofy různého charakteru, ať už se jedná o antropogenní katastrofy například o válečné konflikty či přírodní katastrofy jako jsou povodně, hurikány, pandemie atd. Každý region na světě čelí svým specifickým hrozbám, což vyžaduje rozdílné přístupy k přípravě a řešení těchto situací. Třebaže každá mimořádná událost přináší jedinečné výzvy, základní společný prvek je nutnost rychlé a efektivní spolupráce zasahujících složek za účelem ochrany lidských životů, zdraví, životního prostředí a majetku, přesně v tomto pořadí.

V české republice je důležitost řešení mimořádných událostí zřejmá nejen z pohledu vládních institucí a integrovaného záchranného systému (IZS), ale také díky působení neziskových organizací, jako je Český červený kříž (ČČK). ČČK hraje klíčovou roli při poskytování první pomoci, humanitární pomoci a dalších podpůrných aktivit během krizových situací. Například při povodních zajišťoval ČČK evakuaci, první pomoc zraněným, distribuci nezbytných materiálů pro postižené oblasti, či likvidační práce.

Téma mimořádných událostí si zaslouží pozornost nejen kvůli tomu, jak často dochází k jejich výskytu, ale také proto, že mohou být narušeny schopnosti na ně rychle a efektivně reagovat. Příprava na událost mimořádné události, vzdělávání obyvatel v tomto směru a neustálé zdokonalování záchranných postupů a prostředků jsou klíčové pro minimalizaci škod a utrpení. A to samozřejmě i v případě humanitárních organizací, jako je ČČK, je příprava členů naprosto nezbytná pro zvládnutí mimořádných událostí. Avšak ČČK je díky svému dlouhodobému působení a zkušenostem z mnoha mimořádných událostí v ČR i v zahraničí vysokým hráčem v národním i mezinárodním měřítku. Je tedy nezbytné, aby tato organizace a její členové byli dobře připraveni na mimořádné události, což zahrnuje jak praktický výcvik, tak odpovídající materiální a technické vybavení.

1.1 Legislativa upravující mimořádné události

Právní normy upravující problematiku mimořádných událostí v České republice, zahrnují Ústavní zákon, několik dalších klíčových zákonů a vyhlášek, které se zaměřují na krizové řízení, ochranu obyvatelstva, mimořádné události a fungování integrovaného záchranného systému. Zde jsou hlavní právní normy:

1. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky

Tento Ústavní zákon je klíčovou právní normou, která se zabývá zajištěním bezpečnosti státu a jeho obyvatel v situacích, kdy je ohrožena suverenita České republiky, územní celistvost nebo vnitřní pořádek, a zahrnuje mimořádné události i krizové stavy. Zároveň je základním právním rámcem pro krizové řízení na nejvyšší úrovni, stanoví, kdo je oprávněn vyhlásit různé krizové stavy, jaké kroky mohou být přijaty během mimořádných situací, či jakým způsobem mají být chráněny bezpečnost a pořádek v České republice během těchto kritických momentů (Česko, 1998).

Zákon definuje krizové stavy, kterými jsou stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav. Vymezuje, za jakých okolností mohou být tyto stavy vyhlášeny a kdo má pravomoc je vyhlásit. Ústavní zákon zároveň určuje, jaká mimořádná opatření mohou být během těchto krizových stavů přijata. Může jít např. o omezení práv a svobod občanů, jako je omezování svobody pohybu, vyvlastňování majetku pro účely krizového řízení, nařizování pracovní povinnosti nebo nasazení ozbrojených sil. Avšak všechny takové zásahy musí být relevantní a musí být dočasné (Česko, 1998).

2. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon)

Zákon upravuje postupy a pravidla pro zvládání krizových situací na území České republiky. Zabývá se především organizací a řízením činností při řešení krizových situací, které zahrnují mimořádné události (živelná neštěstí, průmyslové havárie, teroristické útoky) či jiné hrozby, které vyžadují nasazení krizového řízení na regionální nebo celostátní úrovni (Česko, 2000a).

Zákon definuje různé krizové stavy, včetně stavu nebezpečí, který mohou vyhlásit kraje, pokud situace nevyžaduje celostátní zásah. Nouzový stav a další krizové stavy upravuje zákon č. 110/1998 Sb., avšak krizový zákon upřesňuje, jak mají vláda, kraje, obce a další orgány v těchto situacích postupovat (Česko, 2000a).

Důležitou součástí zákona je určení odpovědnosti různých institucí při krizovém řízení. Zahrnuje také povinnosti fyzických a právnických osob, například spolupráci při zajištění bezpečnosti, pracovní povinnost nebo poskytování materiální pomoci. Zákon také zmiňuje mimořádné události, které jsou v zákoně chápány jako situace, které vyžadují mimořádná opatření k ochraně životů, zdraví a majetku, a jejichž zvládnutí přesahuje běžné kapacity a vyžaduje krizovou koordinaci mezi státními a místními orgány (Česko, 2000a).

3. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému (IZS)

Zákon stanovuje pravidla pro organizaci, řízení a činnosti integrovaného záchranného systému, který je hlavním nástrojem pro řešení mimořádných událostí na území České republiky. Tento systém zahrnuje koordinaci různých složek, jako jsou Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a policie ČR a ostatní složky IZS jako např. Český červený kříž. Zákon definuje role jednotlivých složek IZS při záchranných a likvidačních pracích, které jsou nezbytné při mimořádných událostech, jako jsou povodně, požáry, chemické havárie nebo dopravní nehody velkého rozsahu. IZS má za úkol poskytovat rychlou a efektivní reakci, ochranu obyvatel, a minimalizovat škody na životech, životním prostředí a majetku (Česko, 2000b).

Zákon rovněž řeší koordinaci mezi jednotlivými složkami IZS, orgány veřejné správy a samosprávy při mimořádných událostech. Specifikuje postupy varování a informování obyvatelstva o hrozbách a přijatých opatřeních. Mimořádné události jsou tedy hlavním bodem tohoto zákona, protože vyžadují rychlou a účinnou koordinaci všech složek, které jsou schopné reagovat na krizové situace, poskytovat pomoc a následně obnovit normální stav (Česko, 2000b).

4. Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Zákon se zaměřuje na prevenci a zvládnutí požárů a dalších mimořádných událostí souvisejících s ohněm, výbuchy a jinými nebezpečnými událostmi. Tento zákon stanovuje povinnosti fyzických i právnických osob v oblasti požární ochrany, včetně prevence požárů a opatření k minimalizaci škod a ztrát na životech (Česko, 1985).

Zákon upravuje činnost Hasičského záchranného sboru (HZS), který je klíčovou složkou integrovaného záchranného systému (IZS) a hraje tedy zásadní roli při řešení

mimořádných událostí spojených s požáry. HZS je zodpovědný za hašení požárů, záchranné a likvidační práce a poskytování pomoci při katastrofách (Česko, 1985).

Mimořádné události jsou v kontextu tohoto zákona chápány především jako situace, kde je ohrožen život, zdraví nebo majetek v důsledku požáru nebo jiné nebezpečné situace. Zákon také obsahuje opatření na ochranu obyvatelstva při požárech a jiných krizích, včetně pravidel pro evakuaci a varování veřejnosti (Česko, 1985).

5. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách (vodní zákon)

Upravuje správu, ochranu a užívání povrchových a podzemních vod v České republice. Cílem zákona je zajistit ochranu vodních zdrojů, zlepšení kvality vody, prevence škod na vodních ekosystémech a udržitelné hospodaření s vodními zdroji (Česko, 2001a).

Zákon zároveň řeší postupy při mimořádných událostech, které se týkají vodního hospodářství. Tyto události zahrnují například povodně, havárie znečištění vody nebo jiné situace, které mohou ohrozit život, zdraví lidí nebo životní prostředí. V případě povodní stanovuje vodní zákon povinnosti vlastníků vodních děl, správu vodních toků a spolupráci mezi státními institucemi při provádění protipovodňových opatření či zajištění ochrany obyvatelstva (Česko, 2001a).

6. Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví

Tento zákon upravuje podmínky a opatření k zajištění a ochraně zdraví obyvatelstva v České republice. Zákon se zaměřuje na prevenci nemocí a šíření infekčních chorob, dozor nad hygienickými standardy v prostředí, kde lidé žijí a pracují, a na bezpečnost potravin a pitné vody. Stanovuje rovněž povinnosti fyzických a právnických osob v ochraně veřejného zdraví (Česko, 2000c).

V kontextu mimořádných událostí zahrnuje zákon opatření pro řešení epidemií a jiných zdravotních krizí, jako jsou například infekční nemoci, které mohou ohrozit veřejné zdraví ve velkém měřítku. Ministerstvo zdravotnictví a další hygienické orgány mají v krizových situacích pravomoci vyhlášovat mimořádná opatření, jako je karanténa či izolace a kontrola nad pohybem osob, pokud je to nutné k zabránění šíření nemocí a ochraně veřejného zdraví (Česko, 2000c).

7. Vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému

Specifikuje praktické postupy a organizační detaily pro fungování a koordinaci složek IZS při mimořádných událostech. Stanovuje pravidla pro spolupráci mezi základními a ostatními složkami IZS (Česko, 2001b).

Vyhláška také upravuje to, jak mají jednotlivé složky komunikovat a jejich koordinaci v terénu při záchranných a likvidačních pracích, kdy je vyžadována součinnost různých týmů. Dále obsahuje pravidla pro vyhlášení a odvolávání poplachů a definuje povinnosti každé složky při konkrétních typech mimořádných událostí, jako jsou živelné pohromy, havárie, teroristické útoky či jiné krizové situace. Vyhláška je tedy klíčová pro efektivní a včasnou reakci IZS na události, které ohrožují život, zdraví a majetek obyvatel (Česko, 2001b).

8. Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

Stanovuje podmínky a postupy pro ochranu obyvatelstva v případě mimořádných událostí a krizových situací. Vyhláška určuje, jak mají orgány státní správy a samosprávy a další subjekty zajišťovat ochranu obyvatelstva před hrozbami, kterými jsou například povodně, průmyslové havárie, epidemie a jiné krizové stavy (Česko, 2002).

Vyhláška specifikuje úkoly a povinnosti jednotlivých institucí v oblasti přípravy na mimořádné události, včetně vypracování plánů na ochranu obyvatelstva, organizace školení a cvičení, a zajištění informačních a varovných systémů. Dále se zaměřuje na opatření, která mají být přijata pro evakuaci obyvatelstva, poskytování pomoci a zajištění základních životních potřeb v případě krize. Důraz je zde kladen na koordinaci mezi různými subjekty a efektivní informování obyvatel o hrozbách a potřebných opatřeních. Vyhláška je tedy zásadní pro zajištění bezpečnosti a ochrany lidí v krizových situacích a pomáhá minimalizovat dopady mimořádných událostí na obyvatelstvo (Česko, 2002).

9. Zákon č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži

Zákon upravuje užívání znaku červeného kříže na bílém poli a názvu „červený kříž“ či „ženevský kříž“, které jsou chráněny Ženevskými úmluvami z roku 1949 a jejich dodatkovými protokoly z roku 1977 (Česko, 1992).

Stanovuje úkoly, mezi které patří působení jako pomocná organizace vojenské zdravotnické služby a poskytování pomoci při mimořádných událostech. Tímto

způsobem zákon vymezuje právní rámec pro činnost Českého červeného kříže při mimořádných událostech, jako jsou přírodní katastrofy, pandemie nebo jiné krizové situace (Česko, 1992).

1.2 Základní pojmy v oblasti mimořádných událostí

Kapitola se zaměřuje na vysvětlení klíčových pojmů spojených s problematikou mimořádných událostí. Pochopení těchto pojmů je základem pro orientaci v této oblasti, jelikož mimořádné události, ať už přírodního, technického či lidského charakteru, přinášejí řadu výzev, které vyžadují specifické znalosti a koordinovaný postup všech záchranných složek a institucí. Definování základních pojmů poskytuje jasnější rámec pro další analýzu a rozbor postupů při mimořádných událostech a napomáhá lépe pochopit procesy, které zajišťují bezpečnost a ochranu obyvatelstva. Základními pojmy jsou:

- **Mimořádná událost:** Představuje vážnou situaci s řadou negativních dopadů.

Tabulka 1 Kategorie mimořádných událostí

Kategorie mimořádných událostí	Typy mimořádných událostí	Příklady mimořádných událostí
Vyvolané přírodními jevy (naturogenní)	Lokální	Povodeň, zemětřesení
	Globální	Pandemie
	Abiotické	Vichřice
	Biotické	Epizootie
Vyvolané působením člověka (antropogenní)	Neúmyslné	Lidská nedbalost, technické havárie
	Úmyslné	Terorismus, válka
	Vojenské	Vojenské napadení státu
	Nevojenské	Ekonomické krize
Vyvolané smíšenými příčinami		Klimatické změny způsobené výrobou skleníkových plynů

(zdroj: Městský úřad Libochovice, 2021)

Mezi něž mohou patřit například automobilové havárie, požáry, povodně, pandemie, terorismus či pracovní úrazy, které souvisejí s bezpečností práce. Lze ji chápat také jako neočekávanou, událost omezenou časem a místem, která vzniká například

při provozu technických zařízení, nedbalém či nesprávném zacházení s chemickými nebo jinými nebezpečnými látkami či v důsledku lidské nebo technické chyby (CRDR spol. s r.o., © 2024).

Přesná definice zní: „*Mimořádná událost je dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému definována jako škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.*“ (Magistrát HMP, © 2024)

- **Krizové stavy:** Vyhlašují se v případě vzniklých krizových situací, jako jsou mimořádné události.

Tabulka 2 Krizové stavy

Druh krizového stavu	Orgán vyhlášující krizový stav	Rozsah území
Stav nebezpečí	Hejtman (primátor hl.m. Prahy)	Celý kraj nebo část kraje
Nouzový stav	Vláda či předseda vlády	Celý stát nebo část státu
Stav ohrožení státu	Parlament na návrh vlády	Celý stát nebo část státu
Válečný stav	Parlament či prezident	Celý stát

(zdroj: Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, © 2024d)

Jsou to mimořádné události, které ve velkém rozsahu ohrožují životy, zdraví, majetek a životní prostředí (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, © 2024c).

- **Integrovaný záchranný systém (IZS):** Je to efektivní systém vazeb, pravidel spolupráce, a hlavně koordinace záchranných a bezpečnostních složek, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob za společného provádění záchranných a likvidačních prací a při přípravě na mimořádné události. Tak aby

nebyl opomenut ten, kdo může pomoci, ale navzájem si nikdo nepřekážel (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, © 2024a).

- **Přírodní katastrofy:** Jsou přírodními procesy, které způsobují značné ztráty na životech a majetku. V geologickém smyslu může takový proces trvat krátce nebo se rozvíjet i týdny, avšak jeho důsledky jsou často dlouhodobé a výrazně ovlivňují postižené oblasti. Přírodní katastrofy jako zemětřesení, povodně, sopečné erupce nebo hurikány jsou běžnými geologickými jevy, které provázejí Zemi již od počátků. Přestože jsou přirozenou součástí geologického cyklu, v interakci s lidskou civilizací je vnímáme převážně skrze jejich negativní dopady, což zahrnuje jejich předvídání, prevenci a snahu o minimalizaci ztrát na životech a škod (Geology.cz, b.r.).
- **První pomoc:** Je okamžitá pomoc, která se poskytuje zraněnému či nemocnému člověku před jeho kontaktem s profesionální zdravotní péčí. První pomoc neznamena jenom poranění nebo nemoc, ale i veškerou péči o postiženého člověka, jako je například psychosociální podpora postižených nebo svědků mimořádných událostí. Ve zkratce to je soubor úkonů, které slouží k záchraně života, omezení úrazu, předejití onemocnění či ke snížení bolesti. První pomoc je povinen poskytnout každý člověk, avšak pouze pokud on sám není v ohrožení života (Bernatová et al., 2017).
- **Evakuace:** Evakuace je jedním z klíčových a nejrozšířenějších opatření pro ochranu obyvatelstva před riziky vyplývajících z hrozících nebo nastalých mimořádných událostí či krizových situací. Tento postup se obvykle využívá, když hrozí dlouhodobé nebo zásadní zhoršení životních podmínek, například při přírodních katastrofách nebo průmyslových nehodách, a to už ve fázi počátečního nebezpečí nebo v okamžiku, kdy událost právě nastala. Evakuace zahrnuje přemístění lidí, zvířat, cenných předmětů, technologií či nebezpečných materiálů z ohrožených oblastí na místa poskytující zázemí, náhradní bydlení a stravování pro obyvatelstvo, ustájení pro zvířata a uskladnění pro majetek. Vztahuje se na všechny osoby v ohrožených lokalitách s výjimkou těch, kteří budou pomáhat při evakuaci nebo jiných neodkladných úkolech. Přednostně jsou evakuováni děti do 15 let, pacienti ze zdravotních zařízení, osoby v sociálních zařízeních, osoby se zdravotním postižením a jejich doprovod (Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, © 2024b).
- **Záchranné práce:** Zahrnují činnosti zaměřené na zmírnění nebo odstranění bezprostředních rizik způsobených mimořádnou událostí. Jejich cílem je zejména

ochrana života, zdraví, majetku a životního prostředí, přičemž hlavním úkolem je zastavení příčin, které rizika vyvolaly. Tyto činnosti představují klíčový krok k omezení škod a obnovení stability v postižené oblasti (Bezpečnost-práce.cz, © 1993-2023).

- **Likvidační práce:** Jsou činnosti zaměřené na odstranění následků způsobených mimořádnou událostí. Jedná se tedy o činnosti, které mají obnovit běžný stav a zajistit bezpečnost v postižených oblastech. Uvedené aktivity mohou být například odstraňování trosk po přírodních katastrofách, zajištění znečištěných oblastí po chemických haváriích či obnovení infrastruktury (cesty, energetické sítě, zásobování vodou) (Bezpečnost-práce.cz, © 1993-2023).
- **Pandemie:** Pandemie představuje rozšíření infekčního onemocnění, které se šíří mezi lidmi na velmi rozsáhlém území. Podle definice Světové zdravotnické organizace (WHO) musí být splněny tři hlavní podmínky, aby epidemie získala status pandemie. Zaprvé, onemocnění musí být nové pro danou populaci. Zadruhé, příčinný původ onemocnění musí vyvolávat závažné zdravotní komplikace. Zatřetí, infekce se musí přenášet mezi lidmi snadno a rychle, umožnit její nekontrolovatelné šíření (Nzip.cz, 2024).
- **Humanitární pomoc:** Je poskytování materiální a logistické podpory lidem postiženým přírodními katastrofami, jako jsou zemětřesení, hurikány, tsunami nebo sucha, či krizemi způsobenými lidskou činností, například válkami a ozbrojenými konflikty. Humanitární pomoc je zaměřena na ty, kteří čelí závažným ohrožením, ať už jde o hladomor a podvýživu, uprchlíky, oběti konfliktů nebo osoby, které přišly o svá obydlí a zdroje obživy. V současnosti přibližně 80 % potřeb humanitární pomoci vyplývá z ozbrojených konfliktů. Humanitární pomoc zahrnuje zajištění potravin, přístřeší, zdravotní péče, přístupu k pitné vodě a hygienickým potřebám. Součástí je také finanční podpora, která pomáhá zasaženým lidem překonat náročné období a zajistit základní životní potřeby. Humanitární pomoc hraje klíčovou roli při obnově základních podmínek pro život a zmírnění dopadů krizí na zasažené komunity (Consilium.europa.eu, 2024).

2 ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ

Český červený kříž (ČČK) je jednou z nejvýznamnějších humanitárních organizací v České republice. Je součástí Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce. Zaměřuje se na pomoc lidem v nouzi, poskytování první pomoci, podporu dárcovství krve a organizaci zdravotnické, sociální a humanitární pomoci, ale také vzdělávání obyvatel v oblasti krizové připravenosti, první pomoci a zdravotní prevence. Jeho aktivity jsou humanitárním posláním. Vzhledem k narůstajícím hrozbám a výzvám moderní doby se jeho role stává stále aktuálnější a zásadnější pro ochranu obyvatelstva. V krizových situacích sehrává klíčovou roli a úzce spolupracuje s integrovaným záchranným systémem.

Aktuálnost tématu Českého červeného kříže je velmi důležitá hlavně v souvislosti s rostoucím výskytem krizových situací. Například pandemie COVID-19 ukázala, jak důležitá je schopnost rychle reagovat na mimořádné události. ČČK během této krize pomáhal s distribucí ochranných pomůcek, organizoval pomoc seniorům, zdravotně postiženým osobám a také se podílel na testování a očkování obyvatelstva. Dále je působení ČČK klíčové i při zvládání následků přírodních katastrof, například ničivé tornádo na jižní Moravě v roce 2021 nebo rozsáhlé povodně v druhé polovině roku 2024.

2.1 Historie Českého červeného kříže

Základy mezinárodního hnutí Červeného kříže byly položeny v polovině 19. století díky vizionářskému úsilí švýcarského humanisty Henriho Dunanta. Jeho osobní zkušenost s hrůzami v bitvě u Solferina v roce 1859 (tisíce zraněných vojáků zůstaly bez pomoci) se stala katalyzátorem pro vznik myšlenky organizované mezinárodní pomoci a ochrany obětí válek (Švejnoha, 2004). Henri Dunant ve své "Vzpomínce na Solferino" (vydané v roce 1862) zdůraznil nejen potřebu okamžité pomoci raněným, ale také nutnost předcházet utrpení a podporovat mír mezi národy. Jeho vize zahrnovala i myšlenku, že by se zástupci různých národních společností Červeného kříže mohli setkávat a spolupracovat na humanitárních cílech, čímž by přispívali k lepšímu porozumění a spolupráci mezi národy (Dunant, 2004).

Dunantovy myšlenky rezonovaly v evropské společnosti a vedly k ustavení "Výboru pěti" v Ženevě. K zakládajícím členům patřili Henri Dunant, Gustave Moynier, lékař Louis Appia a Théodore Maunoir a generál Guillaume-Henri Dufour. Výbor pěti se aktivně pustil do realizace Dunantových návrhů a v roce 1864 zorganizoval diplomatickou konferenci, která vyústila v přijetí první Ženevské úmluvy (Švejnoha, 2004).

První Ženevská úmluva představovala významný krok v rozvoji mezinárodního humanitárního práva, ale s postupem času a s ohledem na nové zkušenosti z ozbrojených konfliktů se ukázala potřeba jejího doplnění a rozšíření. Poté následovaly další Ženevské úmluvy, které se zabývaly ochranou raněných a nemocných námořních sil, zacházením s válečnými zajatci a ochranou civilního obyvatelstva za války. Ženevské úmluvy společně tvoří základ moderního mezinárodního humanitárního práva (Švejnoha, 2006).

Tato průlomová mezinárodní dohoda stanovila základní pravidla pro humanitární ochranu v ozbrojených konfliktech, garantovala neutralitu a ochranu zdravotnického personálu a zařízení a zavedla jednotný rozeznávací znak – červený kříž na bílém poli (odtud pochází název hnutí). Ženevská úmluva z roku 1864 se stala prvním pilířem mezinárodního humanitárního práva (MHP), souboru pravidel, která se snaží zmírnit následky ozbrojených konfliktů omezením prostředků a metod boje a ochranou osob a majetku, které se na bojích přímo nepodílejí (Ditrichová a Jukl, 2017).

Osobnost Henriho Dunanta je klíčová pro pochopení jeho motivací a vize. Jeho dětství a mládí formovaly jeho citlivost k lidskému utrpení a podnikatelský duch mu později umožnil vydat knihu *Vzpomínka na Solferino* vlastním nákladem a s velkým nasazením propagovat své myšlenky. Podpora Společnosti pro veřejné blaho v Ženevě byla pro ranou fázi formování hnutí zásadní. Dunantova role tajemníka Výboru pěti, později Mezinárodní výbor Červeného kříže (MVČK) byla klíčová pro organizaci prvních kroků a mezinárodních konferencí. Spolupráce s dalšími vizionáři, kteří se stali jeho nejbližšími spolupracovníky ve Výboru pěti, umožnila transformovat jeho idealistické vize do konkrétních činů a mezinárodních dohod. Jeho „apoštolské poslání nadšeného agitátora“ ho vedlo k neúnavnému cestování a přesvědčování mnoha evropských panovníků a politiků o důležitosti a nutnosti mezinárodní ochrany obětí válek. Zajímavostí je Dunantova účast na mezinárodním kongresu statistiků, kde rovněž prezentoval své myšlenky, snažil se totiž svoji vizi co nejvíce rozšířit (Švejnoha, 2004).

Zásadní pro pochopení historického vývoje Červeného kříže je uvědomění si jeho zakotvení v mezinárodním právu. První Ženevská úmluva z roku 1864 představovala revoluční krok v zakotvení pravidel chování v ozbrojených konfliktech (Švejnoha, 2004).

Ženevské úmluvy a k nim přidružené Dodatkové protokoly tvoří základ mezinárodního humanitárního práva (MHP) a představují právní rámec pro činnost Červeného kříže a dalších humanitárních organizací v ozbrojených konfliktech (Ditrichová a Jukl, 2017).

V českých zemích se myšlenky Červeného kříže začaly šířit relativně brzy po jeho vzniku. Již v období Rakouska-Uherska existovaly snahy o vytvoření národní společnosti. Snažení zesílilo s blížícím se koncem první světové války a vyvrcholily po vzniku samostatného Československa v roce 1918 (Jukl a Majrichová, 2019).

V kontextu českých zemí je důležité zdůraznit, že idea národní společnosti Červeného kříže se objevila ještě před rokem 1918. Rané snahy byly motivovány jak obecným humanitárním cítěním, tak i uvědoměním si potřeby organizované pomoci v případě válečných konfliktů, které v Evropě v 19. století nebyly vzácností. Vznik Československého červeného kříže v roce 1919 byl tak logickým vyústěním těchto dřívějších iniciativ, a tudíž i projevem národní emancipace nově vzniklého státu. Mladá republika si uvědomovala význam humanitární činnosti a potřebu zapojení do mezinárodního společenství i v této oblasti (Jukl a Majrichová, 2019).

Právě po vzniku samostatného Československa prosadila vznik Československého červeného kříže Alice Masaryková (dcera prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka). Již 6. února 1919 byla organizace Československý červený kříž (ČSČK) oficiálně založena a Alice Masaryková stanula v jejím čele jako první předsedkyně. Pod vedením Alice Masarykové se z původně charitativního spolku stal Československý červený kříž moderní národní společností Červeného kříže, která odpovídala trendům Mezinárodního hnutí Červeného kříže. Činnost ČSČK se tak rozšířila o mírové zdravotnické a sociální programy. Organizace vybudovala rozsáhlou síť zdravotnických i sociálních zařízení, včetně zdravotnické záchranné služby. Alice Masaryková se významně zasloužila také o rozvoj zdravotně-sociálního školství v rámci ČSČK. Po roce 1948 byla nucena odejít do exilu, ale její přínos československému Červenému kříži zůstal a vždy zůstane nezapomenut. V roce 1994 byla její urna převezena zpět do vlasti a uložena do rodinného hrobu v Lánech (Cervenykriz.eu, 2016).

Založení ČSČK znamenala formální začlenění československého státu do mezinárodního hnutí Červeného kříže a umožnila systematický rozvoj humanitární činnosti na území nového státu. První desetiletí existence ČSČK byla ve znamení budování organizační struktury, náboru členů a zapojování se do různých humanitárních a sociálních projektů. ČSČK se aktivně podílel na péči o válečné veterány a sirotky po první světové válce, na prevenci nemocí a na podpoře sociálně slabých vrstev obyvatelstva (Jukl a Majrichová, 2019).

Meziválečné období bylo pro ČSČK časem intenzivního budování a rozvoje. Organizace si vytvářela svou strukturu, získávala členy a rozšiřovala svou činnost do mnoha oblastí. Kromě tradiční péče o raněné a nemocné se zaměřovala na sociální práci, výchovu k první pomoci, boj proti tuberkulóze a dalším infekčním nemocem a na šíření myšlenek humanismu a mezinárodního porozumění. Činnost ČSČK v tomto období odrážela snahu o budování moderní a sociálně odpovědné společnosti (Jukl a Majrichová, 2019).

Období druhé světové války představovalo pro ČSČK nesmírnou zkoušku. Okupace Československa a válečné události značně omezily jeho činnost a vystavily jeho členy velkému riziku. Nicméně i v těchto extrémně náročných podmínkách se mnozí členové ČSČK snažili pomáhat obětem války, poskytovat první pomoc, podporovat raněné a zajaté a udržovat alespoň částečnou humanitární činnost v ilegalitě. Po osvobození v roce 1945 se ČSČK aktivně zapojil do obnovy země a řešení poválečných humanitárních krizí. Zaměřil se na pomoc válečným invalidům, navrátilcům z koncentračních táborů, sirotkům a dalším, kteří utrpěli válkou (Jukl a Majrichová, 2019).

Poválečné období bylo ve znamení obnovy a snahy o návrat k normální činnosti. ČSČK se aktivně podílel na pomoci válečným invalidům, navrátilcům z nuceného nasazení a koncentračních táborů, sirotkům a dalším, kteří válkou utrpěli. Organizace se rovněž zapojila do obnovy zdravotnické a sociální infrastruktury země. Nicméně s nástupem komunistického režimu v roce 1948 došlo k postupnému omezování nezávislosti ČSČK a jeho začlenění do státem řízených struktur. Přesto i v tomto období ČSČK nadále vykonával důležitou činnost v oblasti zdravotnické prevence, poskytování první pomoci a sociální péče, byť v rámci daných politických mantinelů (Jukl a Majrichová, 2019).

Nástup komunistického režimu v roce 1948 znamenal pro ČSČK další významnou proměnu. Organizace se stala součástí státem řízených struktur a její činnost byla do značné míry ovlivněna ideologickými a politickými požadavky tehdejší doby. Nicméně i v tomto období ČSČK nadále plnil důležitou roli v oblasti zdravotnické pomoci, sociální péče a propagace humanitárních ideálů, byť v omezeném rámci (Jukl a Majrichová, 2019). Období takzvané normalizace po roce 1968 znamenalo pro ČSČK další specifickou etapu, kdy jeho činnost byla silně ideologicky ovlivněna. Nicméně i v této době si organizace udržela svou existenci a v rámci možností plnila své humanitární poslání. Zásadní zlom nastal až po Sametové revoluci v roce 1989, která otevřela cestu k obnovení plné nezávislosti a k zásadní transformaci ČSČK. V souvislosti s rozdělením Československa v roce 1993 vznikl samostatný Český červený kříž (ČČK), který navázal na bohatou historii svého

předchůdce a začal budovat svou identitu v novém politickém a společenském kontextu. První čtvrtstoletí samostatné existence ČČK bylo ve znamení modernizace, rozšiřování spektra činností a posilování spolupráce s dalšími složkami integrovaného záchranného systému a s mezinárodními humanitárními organizacemi (Jukl a Majrichová, 2019).

2.2 Ženevské úmluvy a mezinárodní humanitární právo

Ženevské úmluvy a jejich Dodatkové protokoly představují základní pilíře mezinárodního humanitárního práva (MHP). Tyto mezinárodní smlouvy stanovují pravidla, která mají být dodržována během ozbrojených konfliktů. Cílem je chránit osoby, které se na bojích nepodílejí nebo se přestaly podílet (ranění, nemocní, zajatci či civilisté), a také omezuje prostředky a metody vedení války (Ditrichová a Jukl, 2017). Čtyři Ženevské úmluvy z roku 1949, nahradily předchozí verze a rozšířily ochranu obětí ozbrojených konfliktů. Každá z úmluv se zaměřuje na jinou kategorii osob:

- První Ženevská úmluva: *Zlepšení osudu raněných a nemocných příslušníků ozbrojených sil v poli*. Zabývá ochranou raněných a nemocných vojáků na bojišti. Ukládá povinnost všem stranám ošetřovat raněné a nemocné nepřátelské vojáky a zakazuje útoky na zdravotnický personál, zařízení i dopravní prostředky označené znakem Červeného kříže (Jukl, 2020).
- Druhá Ženevská úmluva: *Zlepšení osudu raněných, nemocných a trosečníků ozbrojených sil na moři*. Rozšiřuje principy První Ženevské úmluvy přímo na námořní válku. Poskytuje ochranu všem raněným, nemocným a trosečníkům na moři a samozřejmě i zdravotnickým lodím a jejich personálu (Jukl, 2020).
- Třetí Ženevská úmluva: *Zacházení s válečnými zajatci*. Úmluva definuje status válečného zajatce a stanovuje pravidla pro humánní zacházení s nimi. Zahrnuje ustanovení o ubytování, stravování, lékařské péči či práci válečných zajatců a zakazuje nucenou práci, týrání a nelidské zacházení (Jukl, 2020).
- Čtvrtá Ženevská úmluva: *Ochrana civilních osob za války*. Úmluva se zabývá ochranou civilního obyvatelstva během ozbrojených konfliktů. Zakazuje útoky na civilisty a civilní objekty, braní rukojmí a jiné činy, které by mohli ohrozit civilní obyvatelstvo. Dále stanovuje práva civilních osob v okupovaných územích (Jukl, 2020).

Dodatkové protokoly k Ženevským úmluvám:

- Dodatkový protokol I (1977): *Ochrana obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů*. Tento protokol rozšiřuje ochranu poskytovanou Ženevskými úmluvami na mezinárodní ozbrojené konflikty. Více upřesňuje pravidla vedení bojů, například zakazuje nerozlišující útoky či útoky na civilní obyvatelstvo a objekty. Dále posiluje ochranu zdravotnického i civilního obranného personálu a také stanovuje pravidla pro humanitární pomoc (Jukl, 2020).
- Dodatkový protokol II (1977): *Ochrana obětí nemezinárodních ozbrojených konfliktů*. Tento protokol se všeobecně zabývá ochranou obětí nemezinárodních tedy vnitrostátních ozbrojených konfliktů. Stanovuje humanitární pravidla, která mají být dodržována v těchto typech konfliktů. Také chrání osoby, které se na bojích nepodílejí nebo se jich přestaly účastnit (Jukl, 2020).
- Dodatkový protokol III (2005): *Přijetí dodatečného rozeznávacího znaku*. Tento protokol zavedl nový rozeznávací znak, jímž je červený krystal. Tento znak má stejný mezinárodní status jako červený kříž a červený půlměsíc (Jukl, 2020).

Mezinárodní humanitární právo

Mezinárodní humanitární právo představuje specifickou oblast mezinárodního práva, která se uplatňuje v situacích ozbrojeného konfliktu. Česká republika patří mezi smluvní státy všech čtyř Ženevských úmluv z roku 1949 o ochraně obětí ozbrojených konfliktů a všech tří jejich Dodatkových protokolů. Pro naplňování těchto mezinárodních závazků na úrovni českého práva byla ustanovena tzv. Národní skupina pro implementaci mezinárodního humanitárního práva. Tato skupina má koordinační a poradní funkci, také slouží jako platforma pro spolupráci různých státních institucí, a to v otázkách souvisejících s touto právní oblastí. Skupině předsedá Ministerstvo zahraničních věcí, přičemž jejími členy jsou: ministerstva obrany, vnitra, spravedlnosti, kultury, zdravotnictví, školství, životního prostředí, dále Ústav mezinárodních vztahů a Český červený kříž (MZV ČR, 2024).

Mezinárodní humanitární právo (MHP), neboli právo ozbrojených konfliktů či válečné právo. Jeho cílem je ochrana osob, které se neúčastní či již neúčastní bojů, a omezení způsobů a prostředků vedení války. MHP se uplatňuje v době mezinárodních i vnitrostátních ozbrojených konfliktů, může se jednat například o občanské války. Je závazné pro všechny strany konfliktu bez ohledu na to, zda byl konflikt oficiálně vyhlášen. V případě porušení MHP se může jednat o válečný zločin, který je mezinárodním právem postihován (Cervenkykris.eu, b.r.).

Osm základních principů mezinárodního humanitárního práva:

- Vedení bojové činnosti je dovoleno pouze vůči vojenským cílům. Bojovníci mohou útočit pouze na nepřátelské ozbrojené síly a vojenské objekty. Na civilní osoby a objekty nesmí být záměrně útočeno.
- Používané zbraně a taktiky musí být omezené. Všechny strany konfliktu nemohou používat zbraně či metody boje, které by způsobovaly nadměrné ztráty nebo zbytečné utrpení.
- Zranění a vzdávající se protivníci nesmí být napadáni. Osoby, které se vzdaly nebo jsou vyřazeny z boje kvůli zranění, musí být chráněny.
- Každý zraněný nebo nemocný má nárok na zdravotní péči, bez ohledu na stranu konfliktu. Všem musí být poskytnuta odpovídající lékařská pomoc. Zdravotnický personál a musí být chráněny před útoky.
- Zajetí neznamena ztrátu lidské důstojnosti. Zajetí bojovníci i civilisté musí být chráněni před násilím, ponižováním a nelidským zacházením.
- Každý má právo na spravedlivý proces. Osoby obviněné z porušení pravidel musí mít zajištěno právo na obhajobu a nestranné řízení před soudem.
- Civilní obyvatelstvo nesmí být cílem útoků. Útoky musí být vedeny proti vojenským cílům a vždy musí být učiněna snaha předejít civilním obětem.
- Pomoci potřebným nesmí být bráněno. Humanitární organizace mají mít umožněn přístup bez zbytečných překážek k obětem konfliktu (Cervenýkriz.eu, b.r.).

Význam a ochrana znaků Červeného kříže, půlměsíce a krystalu

Jedním ze základních pilířů činnosti Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce je používání mezinárodně chráněných znaků, které plní klíčovou roli při humanitárních operacích. Nejznámějším symbolem je červený kříž na bílém poli, který byl přijat již v první Ženevské úmluvě z roku 1864 jako neutrální znak ochrany raněných a zdravotnického personálu v ozbrojených konfliktech. Znak má primárně ochrannou funkci, signalizuje, že osoby, objekty nebo prostředky označené tímto symbolem požívají zvláštní právní ochrany a nesmí být cílem útoku (Jukl, 2022).

Vedle znaku Červeného kříže se v některých zemích používá i červený půlměsíc, poprvé oficiálně uznaný během rusko-turecké války (1876), a od roku 2005 také červený krystal, který byl zaveden s cílem vyřešit případné kulturní nebo náboženské rozpory spojené

s předchozími symboly. Všechny tři znaky mají rovnocenný právní status a jejich používání je upraveno mezinárodním právem, zejména Ženevskými úmluvami a jejich Dodatkovými protokoly. V českém právním řádu se ochrana těchto symbolů řídí zákonem č. 126/1992 Sb (Jukl, 2022).

Znak se může užívat dvojím způsobem: ochranně a identifikačně. V době ozbrojeného konfliktu se používá k označení nemocnic, vozidel, personálu a zařízení, které plní humanitární a zdravotnické úkoly a podléhají zvláštní ochraně. V době míru může být použit pouze identifikačně, například u poboček Červeného kříže nebo při výuce první pomoci (Jukl, 2022).

2.3 Struktura Českého červeného kříže

Český červený kříž (ČČK) je organizován jako spolkové humanitární sdružení s víceúrovňovým systémem řízení. Organizační uspořádání je členěno do tří základních úrovní: celostátní, oblastní, místní a doplněno o odborné a specializované složky (Cervenyriz.eu, 2024).

Celostátní úroveň: na nejvyšší úrovni stojí hlavní spolek ČČK, který se stará o celkovou činnost organizace v České republice. Nejvyšším orgánem je Shromáždění delegátů ČČK, které rozhoduje o strategických otázkách a směřování organizace. Výkonným orgánem je Výkonná rada ČČK, která dohlíží na každodenní činnost a plnění rozhodnutí shromáždění. Nezávislým kontrolním orgánem je Dozorčí rada ČČK. Statutárním zástupcem organizace je prezident ČČK, který jedná jejím jménem a reprezentuje ji při oficiálních příležitostech. Administrativní a odborné zázemí tvoří Úřad ČČK, který zajišťuje správní a odbornou podporu pro všechny celostátní agendy (Cervenyriz.eu, 2024).

Oblastní úroveň: na regionální úrovni působí oblastní spolky ČČK (OS ČČK), které koordinují činnost v jednotlivých krajích nebo okresech. Nejvyšším orgánem oblasti je Valné shromáždění oblastního spolku, které volí členy oblastní výkonné rady a schvaluje klíčová rozhodnutí. Výkonným orgánem je oblastní výkonná rada, která zajišťuje řízení každodenní činnosti. Kontrolu činnosti zabezpečuje oblastní dozorčí rada. Statutárním zástupcem je předseda oblastní výkonné rady ČČK, který reprezentuje oblastní spolek při jednáních. Administrativní a provozní podporu poskytuje Úřad oblastního spolku (Cervenyriz.eu, 2024).

Místní úroveň: základní jednotkou ČČK na nejnižší úrovni jsou místní skupiny ČČK (MS ČČK), fungují v rámci obcí a měst. Nejvyšším orgánem skupiny je Valná hromada, která rozhoduje o směřování skupiny a volí její vedení. Výkonným orgánem je představenstvo, jehož předseda zastupuje místní skupinu. Kontrolní funkci vykonávají revizoři (Cervenýkriz.eu, 2024).

Specializované složky a odborné útvary jsou součástí organizační struktury ČČK. Jsou to například specializované odborné složky, které zahrnují humanitární jednotky, agentury domácí péče, výjezdové skupiny první pomoci, kurzová centra, mládežnické skupiny, a také odborné komise (Cervenýkriz.eu, 2024).

Struktura Českého červeného kříže umožňuje efektivní řízení činnosti organizace, rychlou reakci při mimořádných událostech a v době krizí a humanitárních katastrof (Cervenýkriz.eu, 2024).

2.4 Hlavní principy a činnosti Českého červeného kříže

Poslání Červeného kříže je stále stejné, předcházet či zmírňovat lidské utrpení. Činí tak nestranně, neutrálně a nezávisle, veden pouze snahou pomoci trpícímu (Cervenýkriz.eu, 2025e).

V souladu s Mezinárodním hnutím Červeného kříže a Červeného půlměsíce se Český červený kříž řídí sedmi základními principy, které tvoří základní rámec celé činnosti. Díky těmto základním principům se otvírají cesty k pomoci lidem v nouzi a zajišťují důvěru a respekt. Sedmi základními principy jsou:

- Humanita

Cílem je předcházet a zmírňovat lidské utrpení, zajistit respektování lidské bytosti a chránit životy a zdraví. Hlavním bodem je trvalý mír mezi všemi národy, vzájemné porozumění a spolupráce.

- Nestrannost

Pomoc je poskytována bez jakékoli diskriminace, pouze na základě potřeby, bez ohledu na národnost, rasu, náboženství nebo politické názory.

- Neutralita

Aby si hnutí zachovalo důvěru všech, nesmí se účastnit nepřátelských akcí ani se zapojovat do sporů politické, rasové, náboženské nebo ideologické povahy.

- Nezávislost

Hnutí je nezávislé. Národní společnosti, i když jsou pomocnými orgány veřejné moci a podléhají zákonům svých zemí, musí vždy zachovat autonomii, aby mohly jednat podle zásad hnutí.

- Dobrovolnost

Hnutí je dobrovolné a cílem není touha po zisku.

- Jednota

V každé zemi může existovat pouze jedna národní společnost Červeného kříže nebo Červeného půlměsíce, která musí být otevřená všem a rozvíjet svou humanitární činnost na celém území.

- Světovost

Hnutí je celosvětové. Všechny národní společnosti mají stejný status a sdílejí odpovědnost a povinnost pomáhat si navzájem (Cervenykriz.eu, 2017).

Český červený kříž také realizuje široké spektrum činností, které reagují na potřeby společnosti v době míru i krizí. Nejvýznamnější oblasti zahrnují:

- Dárcovství krve: podpora a propagace bezpříspěvkového dárcovství.
- Humanitární pomoc: Poskytování pomoci při mimořádných událostech, jako jsou přírodní katastrofy, a podpora postižených osob.
- Sociální činnosti: Nabídka služeb pro seniory, osoby se zdravotním postižením a další potřebné skupiny, včetně dobrovolnické pečovatelské služby a ošacovacích středisek.
- Zdravotnické služby: Organizace kurzů první pomoci pro veřejnost a poskytování zdravotnické asistence na různých akcích.
- Vzdělávání a osvěta: Šíření znalostí o mezinárodním humanitárním právu a organizace osvětových kampaní zaměřených na bezpečnost a prevenci.
- Práce s mládeží: Pořádání školení, soutěží a dalších aktivit pro mladé lidi s cílem výchovy k odpovědnosti a solidaritě.
- Spolupráce s Integrovaným záchranným systémem: zejména při mimořádných událostech (Cervenykriz.eu, 2025c).

2.5 Složky a nástroje Českého červeného kříže pro zvládání mimořádných událostí

Český červený kříž (ČČK) hraje klíčovou roli při zvládání mimořádných událostí, jako například při humanitární pomoci či při podpoře integrovaného záchranného systému. Členové a dobrovolníci se podílejí na poskytování první pomoci, psychosociální podpory a zajištění základních potřeb postižených osob. Díky rozsáhlé síti oblastních spolků a připravenosti je ČČK důležitým článkem v krizovém řízení v České republice.

2.5.1 Krizová připravenost Oblastního spolku Českého červeného kříže Ostrava

Oblastní spolek Českého červeného kříže Ostrava zajišťuje krizovou připravenost ve dvou rovinách. V první řadě působí v rámci své územní odpovědnosti, která zahrnuje okresy Ostrava a Nový Jičín. V této oblasti má k dispozici dvě specializované jednotky, a to Záchranný tým a Humanitární jednotku. Obě tyto složky jsou zařazeny do Integrovaného záchranného systému ČR jako tzv. druhosledové jednotky na základě Dohody o plánované pomoci na vyžádání, uzavřené s Hasičským záchranným sborem Moravskoslezského kraje (Cckova.cz, 2022).

Ostravský spolek je zároveň pověřen funkcí koordinátora krizové připravenosti pro celý Moravskoslezský kraj. V rámci této působnosti zajišťuje řízení pomoci prostřednictvím Krizového štábu pověřeného spolku, který operativně řídí humanitární zásahy. Dalším klíčovým prvkem připravenosti je také Krajský pohotovostní sklad ČČK, který slouží k distribuci potřebného materiálu. Všechny tyto prvky umožňují efektivní reakci na mimořádné události (Cckova.cz, 2022).

2.5.2 Záchranný tým Oblastního spolku Českého červeného kříže Ostrava

Záchranný tým byl založen v říjnu roku 2003 jako reakce na rostoucí zájem po profesionálním zajištění zdravotnických asistencí na veřejných akcích. Jeho vznik měl za cíl zvýšit úroveň poskytovaných zdravotnických služeb a zajistit jejich odborné a organizační zázemí (Cckova.cz, 2023).

Hlavní náplní činnosti týmu je zdravotnické zabezpečení kulturních, sportovních a jiných veřejných událostí. Členové týmu se však také aktivně zapojují do dalších aktivit jako například ukázky a prezentace první pomoci, lektorují kurzy a školení, podílí se na maskování zranění pro potřeby nácviku krizových situací a účastní se jak cvičení, tak soutěží v poskytování první pomoci. Vedle těchto běžných aktivit plní Záchranný tým

i významnou úlohu v oblasti krizového řízení. V případě katastrof nebo mimořádných událostí spolupracuje s Humanitární jednotkou a podílí se na poskytování zdravotnické pomoci, monitorování zasaženého území a na psychosociální podpoře obyvatel (Cckova.cz, 2023).

2.5.3 Humanitární jednotky

Humanitární jednotky (HJ) Českého červeného kříže představují klíčový prvek systému připravenosti na katastrofy. Tento systém vznikl po roce 2000 ve spolupráci s Německým červeným křížem, který disponuje rozsáhlými zkušenostmi v oblasti krizového řízení (Cervenyriz.eu, 2025a).

Při formování HJ se vycházelo ze světových údajů, které ukazují, že při rozsáhlých katastrofách bývá okolo 20 % osob těžce zraněno, 40 % lehce zraněno a zbylých 40 % zůstává nezraněno. V České republice se o těžce zraněné starají profesionální složky integrovaného záchranného systému. Oproti tomu HJ se zaměřují především na péči o lehce zraněné a nezraněné osoby, které tvoří většinu postižených, tedy podle údajů 80 % (Cervenyriz.eu, 2025a).

Humanitární jednotky jsou součástí jednotlivých Oblastních společností ČČK, přičemž na celostátní úrovni je jejich činnost koordinována Ústředním krizovým týmem ČČK (Cervenyriz.eu, 2025a).

Struktura Humanitární jednotky Českého červeného kříže:

- Velitel jednotky: zodpovídá za její chod, řízení a koordinaci s ostatními složkami integrovaného záchranného systému.
- Zdravotnický tým: zaměřuje se na poskytování první pomoci ve spolupráci s profesionální zdravotnickou záchrannou službou a na ošetrovatelskou péči o evakuované osoby.
- Ubytovací tým: jeho úkolem je zajištění dočasného přístřeší pro lidi, kteří museli opustit oblast zasaženou mimořádnou událostí.
- Stravovací tým: má na starosti přípravu a distribuci nouzové stravy pro evakuované.
- Psychosociální tým: poskytuje psychologickou a sociální podporu. Vede evidenci evakuovaných osob, zajišťuje základní hygienické potřeby a oblečení a v případě potřeby spolupracuje s Pátrací službou ČČK.

- Technický tým: má na starosti provozní zajištění chodu jednotky včetně komunikace, dopravy, logistického zabezpečení a distribuce materiálu ze skladů na krajské, a to i centrální úrovni (Cervenýkriz.eu, 2025d).

2.5.4 Ústřední krizový tým

Dne 3. listopadu 2001 byla vedle Humanitárních jednotek Českého červeného kříže zřízena Ústřední pohotovostní záchranná jednotka, která se od 1. září 2012 přejmenovala na Ústřední krizový tým ČČK (ÚKT ČČK) (Cervenýkriz.eu, 2025f).

Ústřední krizový tým je připraven a vybaven pro řešení několika zásadních úkolů. Patří mezi ně zejména koordinace nasazení sil a prostředků ČČK a jeho organizačních složek v terénu během mimořádných událostí a případně i spolupráce s dalšími organizacemi. Dále také zajišťuje humanitární personální pomoc v rámci České republiky v situacích jako jsou přírodní pohromy, havárie či jiné krizové stavy. Také podporuje místní Humanitární jednotky. Součástí činnosti je psychosociální podpora, spolupráce s integrovaným záchranným systémem na školeních, cvičeních a metodické činnosti. Ústřední krizový tým také reprezentuje ČČK i na mezinárodní úrovni, jelikož je členem Evropské sítě pro psychosociální pomoc (ENPS) a Evropské společnosti pro studium traumatického stresu (ESTSS). Mimo Českou republiku je tým schopen operovat i v zahraničí pomocí personální humanitární podpory a materiální pomoci (Cervenýkriz.eu, 2025f).

2.5.5 Psychosociální podpora

Dobrovolníci Českého červeného kříže mohou absolvovat výcvik v oblasti psychosociální podpory (PSP) a krizové intervence. Tato forma pomoci je klíčovou součástí humanitární reakce, převážně při mimořádných událostech či jiných krizových situacích (Zvladnesto.cervenýkriz.eu, 2024).

Psychosociální podpora se zaměřuje na pomoc jednotlivcům, rodinám i komunitám, které byly zasaženy náročnou životní situací. Cílem je pomoci zorientovat se ve stresujících podmínkách, stabilizovat psychický stav a podpořit schopnost samostatného rozhodování. Včasné poskytnutá psychosociální podpora může účinně předejít rozvoji vážnějších psychických obtíží či traumatických stavů (Zvladnesto.cervenýkriz.eu, 2024).

Významnou předností PSP je její rychlá dostupnost, protože jde o jednu z prvních a nejúčinnějších forem pomoci, kterou lze poskytnout přímo v terénu. Psychosociální podpora se přitom nemusí aplikovat jenom v krizových situacích. Její principy lze uplatnit

i v běžném životě, například při osobních problémech, ztrátě zaměstnání nebo kdykoli při psychické nepohodě (Zvladnesto.cervenykriz.eu, 2024).

Psychosociální podpora kloubí prvky psychologie a sociální práce. Hlavní funkcí je podporovat vnitřní odolnost zasažených osob a posilovat sociální soudržnost v komunitě. Díky tomu přispívá k rychlejší adaptaci na změnu životních podmínek a návratu ke každodennímu fungování (Zvladnesto.cervenykriz.eu, 2024).

2.5.6 Kolektivní členové

Kolektivními členy Českého červeného kříže se mohou stát právnické osoby se sídlem na území České republiky, které sdílejí humanitární poslání, principy a cíle této organizace. Tyto subjekty se zavazují aktivně přispívat k jejich naplňování, a to ať už vlastní činností, nebo ve spolupráci s některou organizační složkou ČČK. Kolektivními členy ČČK jsou: Vodní záchranná služba ČČK, z.s (VZS ČČK), Horská služba ČR, o.p.s., Svaz záchranných brigád kynologů ČR, Skalní záchranná služba Broumovsko a Česká speleologická společnost (Cervenykriz.eu, 2025b).

2.6 Mezinárodní spolupráce a vazby Českého červeného kříže

Český červený kříž je součástí široké mezinárodní sítě humanitárních organizací, kterou zastřešuje Mezinárodní federace společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce (IFRC). Díky tomuto členství se aktivně zapojuje do mezinárodní spolupráce v oblasti krizové pomoci, sdílení a koordinace při mimořádných událostech v zahraničí. Kromě toho se ČČK zapojuje také do systému FDRS (Federation-wide Databank and Reporting System), což je databázová platforma, která slouží ke sběru, sdílení a porovnávání klíčových údajů o činnosti jednotlivých národních společností. Dále je ČČK zapojeno například do Evropské sítě psychosociální pomoci (ENPS), Mezinárodního výboru Červeného kříže (ICRC), také spolupracuje s Německým Červeným křížem či se účastní mezinárodních konferencí atd.

2.6.1 Mezinárodní federace společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce

Ve zkratce IFRC je největší humanitární organizací na světě, která sdružuje národní společnosti Červeného kříže a Červeného půlměsíce. Samozřejmě mezi členy patří i Český červený kříž (ČČK). Celkem sdružuje 191 národních společností. Jejím hlavním posláním je poskytovat pomoc lidem postiženým přírodními katastrofami, zdravotními krizemi a jinými mimořádnými událostmi, a to jak aktuálně, tak i preventivně (IFRC, © 2025b).

IFRC podporuje humanitární činnost prostřednictvím rozsáhlé sítě dobrovolníků, která čítá více než 16 milionů lidí. Díky této síti se každoročně dostává pomoci přibližně 160 milionům lidí po celém světě. Organizace klade důraz na zvyšování kvality humanitárních zásahů, a zároveň prosazuje změny na úrovni politického rozhodování s cílem zlepšit postavení a ochranu zranitelných skupin. Samozřejmě se opírá o základní principy Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce, mezi něž patří humanita, nestrannost, neutralita, nezávislost, dobrovolnictví, jednota a univerzálnost (IFRC, © 2025b).

Důležitá pro IFRC je také Strategii 2030, která představuje desetiletý plán pro celé hnutí zaměřený na řešení klíčových globálních humanitárních výzev. Dokument „Everyone Counts“ z roku 2024 poskytuje zpětnou vazbu o tom, jak IFRC a její členské národní společnosti (včetně Českého červeného kříže) tuto strategii naplňují v praxi.

Dokument „Every Counts“ zmiňuje hlavní cíle Strategie 2030, jsou to pomoc lidem předvídat a reagovat na krize a rychle se z nich zotavit, umožnit lidem vést důstojný a zdravý život a mít příležitosti k rozvoji a podpora bezpečné a mírové komunity. Dále uvádí pět klíčových globálních výzev Strategie 2030: klimatická a environmentální krize, měnící se krize a katastrofy, zdravotní nerovnosti a pohoda, migrace a identita, hodnoty, moc a začleňování. A v neposlední řadě dokument uvádí přínosy Strategie 2030, jimiž jsou poskytování pomoci stovkám milionů lidí ročně, posílení schopnosti reagovat na komplexní krizové situace, rozvoj lokálních kapacit a dobrovolnické sítě a zvýšení důrazu na psychosociální podporu a inkluzi. (IFRC, 2024)

2.6.2 Celofederační databanka a systém výkaznictví

Neboli FDRS (Federation-wide databank and reporting system) je jednotný datový systém zřízený IFRC, slouží ke shromažďování a vyhodnocování důležitých údajů o jednotlivých národních společnostech. Slouží jako centrální databáze pro sběr a sdílení klíčových údajů o 191 národních společnostech Červeného kříže a Červeného půlměsíce. Tato platforma poskytuje přehled o různých činnostech národních společností, jako například o počtu aktivních dobrovolníků a zaměstnanců, finančních údajů, rozsahu poskytovaných služeb a účasti na humanitárních a rozvojových programech. Český červený kříž (ČČK) je do tohoto systému aktivně zapojen a pravidelně aktualizuje informace o svých činnostech a výsledcích. Díky tomu má možnost nejen srovnávat své ukazatele s ostatními národními

společnostmi, ale také efektivně plánovat další rozvoj a cíleně zlepšovat svou činnost. (IFRC, © 2025a)

2.6.3 Mezinárodní výbor Červeného kříže

Mezinárodní výbor Červeného kříže (MVČK/ICRC) je nejstarší institucí Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce. Jeho vznik v roce 1863 v Ženevě byl výsledkem myšlenek Henriho Dunanta, který prosazoval ochranu raněných a neutrálních zdravotnických pracovníků během ozbrojených konfliktů. MVČK si postupně vybudoval zvláštní postavení v mezinárodním právu a stal se klíčovou organizací v oblasti poskytování humanitární pomoci v době válek (Švejnoha, 2008).

ICRC je součástí Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce, které zahrnuje také Mezinárodní federaci společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce (IFRC) a více než 190 národních společností. Společně tvoří největší humanitární síť na světě. Hlavními oblastmi činnosti ICRC jsou: Poskytování pomoci a ochrany obětem ozbrojených konfliktů, dohled nad dodržováním mezinárodního humanitárního práva, návštěvy válečných zajatců a zadržovaných osob, obnova rodinných vazeb a pátrání po pohřešovaných osobách (ICRC, ©2025).

ICRC sídlí v Ženevě a působí ve více než 90 zemích světa. Jeho práce je financována z dobrovolných příspěvků států, národních společností Červeného kříže a dalších dárců (ICRC, ©2025).

2.6.4 Evropská společnost pro studie traumatického stresu

ESTSS (European Society for Traumatic Stress Studies) je největší evropskou odbornou organizací, která se zaměřuje na problematiku psychologického traumatu. Jejím hlavním posláním je podpora výzkumu, vzdělávání a klinické praxe v oblasti traumatického stresu s cílem zlepšit péči o osoby, které byly zasaženy traumatizujícími událostmi, a to nejen v Evropě, ale i na celosvětové úrovni (ESTSS, © 1993 - 2025).

Organizace slouží jako platforma pro sdílení odborných znalostí mezi profesionály různých oborů, jimiž jsou psychologové, psychiatři, zdravotníci, sociální pracovníci, krizoví interveni a další odborníci, kteří se podílejí na péči o oběti traumat. ESTSS sdružuje národní organizace i individuální členy z různých evropských zemí a aktivně podporuje vědeckou spolupráci i výměnu praktických zkušeností (ESTSS, © 1993 - 2025).

Mezi její hlavní aktivity patří organizace odborných konferencí, workshopů a vzdělávacích programů zaměřených na trauma a posttraumatickou péči. Zároveň vydává odborný časopis *European Journal of Psychotraumatology* (EJPT), který přináší aktuální poznatky z výzkumu i klinické praxe. ESTSS rovněž usiluje o to, aby její činnost měla reálný dopad na úroveň zdravotní a sociální péče, a to zejména v kontextu krizových situací a mimořádných událostí, kde psychosociální pomoc hraje zásadní roli (ESTSS, © 1993 - 2025).

2.6.5 The Sphere Handbook

Příručka *Sphere: Humanitarian Charter and Minimum Standards in Humanitarian Response* (Humanitární charta a minimální standardy v humanitární pomoci) slouží jako klíčový mezinárodní rámec pro zajištění kvalitní a odpovědné humanitární pomoci. Dokument vznikl díky rozsáhlé spolupráci více než 450 organizací po celém světě a jeho cílem je zajistit, aby lidé zasažení katastrofami nebo konflikty obdrželi pomoc, která respektuje jejich důstojnost a lidská práva. *The Sphere Handbook* vychází z přesvědčení, že každá osoba má právo na život v důstojnosti, a že humanitární pomoc by měla být poskytována tak, aby co nejvíce zmírnila lidské utrpení (Sphere Association, 2018).

Příručka se skládá ze čtyř základních kapitol (Humanitární charta, Ochranné principy, Základní humanitární standard a právní rámec) a čtyř technických kapitol zaměřených na zásadní oblasti humanitární reakce (zásobování vodou, výživu, přístřeší a zdravotní péči). Důležitou součástí jsou také praktické standardy a ukazatele, které organizacím pomáhají hodnotit, zda pomoc splňuje minimální kritéria kvality. Sphere podporuje koordinaci, zapojení místních aktérů a důsledné vyhodnocování, čímž posiluje celkovou účinnost krizové pomoci (Sphere Association, 2018).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 ANALÝZA OBLASTNÍHO SPOLKU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE HAVLÍČKŮV BROD

Oblastní spolek Českého červeného kříže Havlíčkův Brod představuje jeden z aktivních článků celorepublikové humanitární sítě ČČK. Jeho činnost se zaměřuje nejen na poskytování zdravotnické a psychosociální pomoci, ale také na vzdělávání veřejnosti, podporu mládeže a účast při mimořádných událostech v regionu. V následující praktické části bakalářské práce je na základě dostupných údajů a rozhovoru s ředitelkou oblastního spolku rozebrána struktura, hlavní aktivity a připravenost spolku na mimořádné události. Součástí je vyhodnocení silných a slabých stránek organizace formou SWOT analýzy.

3.1 Oblastní spolek Českého červeného kříže Havlíčkův Brod

Oblastní spolek Českého červeného kříže Havlíčkův Brod je aktivní humanitární organizací působící na území okresů Havlíčkův Brod a Jihlava, zároveň zastává funkci pověřeného oblastního spolku pro celý Kraj Vysočina. Organizačně je OS ČČK Havlíčkův Brod tvořen několika místními skupinami, které působí např. v Dolní Březince, Nové Vsi u Chotěboře, Pohledu, Příbyslavi, Suché, Šmolovech a Uhelné Příbrami. Sídlo spolku se nachází přímo v Havlíčkově Brodě. Spolek je součástí celostátní sítě Českého červeného kříže a naplňuje jeho poslání zejména v oblasti zdravotnických a humanitárních činností, vzdělávání veřejnosti, rozvoje mládeže a sociálních programů. Spolek úzce spolupracuje s místními samosprávami, školami a dalšími neziskovými organizacemi. Jeho aktivity přispívají ke zvyšování připravenosti veřejnosti na mimořádné situace, posilování komunitní soudržnosti i k šíření humanitárních hodnot v regionu (Oscck.cz, 2025a).

Mezi hlavní aktivity patří:

- **Kurzy první pomoci:** Pořádání školení pro veřejnost i profesionály s cílem zvýšit povědomí a dovednosti v poskytování první pomoci (Oscck.cz, 2025b).
- **Zdravotnické asistence:** Poskytování zdravotnického dozoru na společenských, sportovních a kulturních akcích v regionu (Oscck.cz, 2025b).
- **Podpora dárcovství krve:** Spolek organizuje náborové akce, informuje veřejnost o významu dárcovství a oceňuje dlouholeté dárce, za účelem zvýšení počtu dárců a zajištění dostatečných zásob krve pro zdravotnická zařízení (Oscck.cz, 2025b).

- **Tábory a pobyty pro děti a mládež:** Organizace letních a příměstských táborů zaměřených na zdravotní výchovu a první pomoc, podporovaných Krajem Vysočina (Oscck.cz, 2025b).
- **Senior Point:** Provoz centra pro seniory, které nabízí informační servis, komunitní prostor, pravidelné cvičení a vzdělávací a volnočasové aktivity pro starší občany (Oscck.cz, 2025b).
- **Kroužky pro děti a mládež:** Nabízí vedení kroužků "červenokřížáčků" v Havlíčkově Brodě, Pohledu a Přibyslavi, zaměřených na výuku základů první pomoci, zdravotní výchovu a týmové spolupráci. Spolek se také významně angažuje v práci s dětmi a mládeží (Oscck.cz, 2025b).
- **Centrum humanitární pomoci v Jihlavě:** Ve spolupráci se statutárním městem Jihlava realizace projektu na podporu integrace cizinců, poskytování poradenství a distribuce humanitární pomoci. Hlavním cílem projektu je podpořit zranitelné skupiny cizinců v aktivním řešení jejich životní situace. Projekt se zaměřuje na motivaci těchto osob k využívání oficiálních služeb určených pro cizince, poskytování relevantních informací a kontaktů, a tím přispívá k jejich integraci do společnosti. Důraz je kladen na prevenci sociálního vyloučení a potlačení xenofobních nálad ve společnosti. (MV ČR, 2024).
- **Praktická cvičení:** V krizových situacích spolupracuje s Hasičským záchranným sborem Kraje Vysočina, s nímž pravidelně pořádá cvičení Humanitárních jednotek. Jedno z těchto cvičení se uskutečnilo například ve dnech 6.–7. dubna 2024. Cvičení slouží k prověření připravenosti jednotek ČČK na nasazení v reálných podmínkách. Během cvičení byl simulován požár v budově AZ centra v Havlíčkově Brodě, odkud jednotky HZS a Sboru dobrovolných hasičů (SDH) evakuovaly osoby a uhasily požár. Čtyři jednotky ČČK zřídily shromaždiště zasažených osob, kde poskytly první pomoc a psychologickou podporu. Další čtyři jednotky ČČK vytvořily evakuační centrum na Základní škole Nuselská, kam bylo autobusem HZS přepraveno 63 osob různých věkových kategorií. Pro evakuované bylo zajištěno zázemí na 2–3 dny, včetně oblečení, hygienických potřeb a stravování. Na cvičení se podílelo celkem 130 osob, včetně členů OS ČČK z různých regionů, SDH, HZS a Městské policie Havlíčkův Brod. Akce byla podpořena Městem Havlíčkův Brod a Krajem Vysočina (Oscck.cz, 2024).

3.2 Strukturovaný rozhovor o Oblastním spolku Českého červeného kříže Havlíčkův Brod

Pro zjištění současného stavu připravenosti členů ČČK na mimořádné události v Havlíčkově Brodě byl pro bakalářskou práci zvolen řízený rozhovor. Jako respondentka byla zvolena ředitelka Oblastního spolku Českého červeného kříže v Havlíčkově Brodě, paní Ilona Loužecká, Dis. Rozhovor je složen z 10 otázek z různých oblastí týkajících se tématu bakalářské práce. V rámci řízeného rozhovoru byly položeny otázky se zaměřením na hlavní úkoly oblastního spolku, školení a kurzy, připravenost členů, spolupráce s IZS a nechyběli ani otázky týkající se plánů do budoucna.

1. Jaké hlavní úkoly plní Oblastní spolek ČČK v Havlíčkově Brodě při přípravě na mimořádné události?

„Já osobně jsem v krizovém štábu, scházíme se dvakrát až třikrát do roka a řeší se a plánují se cvičení. Ten hlavní úkol je opravdu jenom výpomoc, takže my čekáme na to, co nám řekne velitel hasičů, jestli nás potřebuje, jakým způsobem nás potřebuje. Nemůžu úplně říct, že máme nějaké specifické úkoly, děláme to, co nám řeknou a co je potřeba.“

2. Jaké konkrétní školení a kurzy jsou členům ČČK v Havlíčkově Brodě nabízeny?

„Naším členům nabízíme možnost už od dětství (od šesti let) kurz mladého zdravotníka prvního stupně, druhého stupně, zdravotník junior, akreditovaný kurz první pomoci od osmnácti let, na to navazuje kurz zdravotníka zotavovacích akcí. Nově pod vedením Magdy Vojtěchové děláme několikrát do roka kurzy psychosociální podpory. Také nabízíme kurz moderního ošetřovatelství.“

3. Jak hodnotíte aktuální připravenost vašich členů na zvládání mimořádných událostí? Vidíte nějaké slabé stránky?

„V rámci personální stránky máme silné obsazení profesí zdravotníka a intervenanta, jsme akceschopní v rámci celého kraje. Můžeme poskytnout i jednotlivce na vyžádání po celé ČR. Materiální vybavení máme na role zdravotníka a intervenanta dostačující, chybí více cvičného obvazového materiálu a výukové modely, také chybí jednotné uniformy pro členy. Nejsme schopni saturovat evakuační centrum materiálem, jako je vybavení ložnic, kuchyně, hygienické prostředky a vydávání stravy atd.) Naše technické vybavení je slabé, není vozidlo do terénu na transport členů jednotky

a materiálu, chybí skladovací prostory. Z finančního hlediska chybí prostředky ke vzdělávání členů a vybavení. “

4. Jakou roli hraje spolupráce s integrovaným záchranným systémem (IZS) při zvládání mimořádných událostí?

„Jsme v krizovém štábu a komunikujeme, když je potřeba. Máme pohotovostní smlouvu zajištěnou pro případ, dám příklad, když by v Havlíčkově Brodě hořelo a byl to větší požár, který by trval více hodin, tak jsme schopni zajistit podpůrný tým. Postavíme stan a zajistíme občerstvení pro složky IZS. Město nám potom proplatí náklady za občerstvení. Máme také domluvenou restauraci, která je nám schopna uvařit narychlo, supermarket, který je schopen dát pečivo. Plus jsme schopni ošetřit drobné poranění. “

5. Máte zkušenosti s mimořádnou událostí v regionu, na které byste chtěli demonstrovat roli ČČK?

„Tenkrát jak bylo tornádo v Hruškách, tak se i okrajově přehnalo přes Havlíčkův Brod. Vzalo to střechu domu na kraji Havlíčkova Brodu. Chodili tam členové naší humanitární jednotky, pomáhali s úklidem prostor, pomáhali při betonování věnce. Také jsme zajišťovali pomocí sbírky košťata, lopaty, kotouče, prostě to, co neměli a co bylo potřeba i nějaké potraviny. O majitele bylo postaráno, dostali náhradní ubytování a byl nabídnut i psycholog z řad červeného kříže. “

6. Jakým způsobem podporujete informovanost a připravenost veřejnosti na mimořádné události?

„To je hodně na starosti města a hasičů, do toho my úplně nezasahujeme, přece jenom jsme podpůrná a pomocná složka. Ale když mluvíme s někým z řad studentů nebo dospělých tak jim dáváme možnost být členy humanitární jednotky. Když chtějí pomáhat, tak mohou. Může to být kdokoli. “

7. Jaká je spolupráce s místními samosprávami a dalšími organizacemi v oblasti krizové připravenosti?

„Je uzavřena dohoda o spolupráci s HZS v případě mimořádných událostí v regionu zejména Havlíčkobrodska. Ostatní části kraje nejsou na úrovni Humanitárních jednotek činné, ale chybí návaznost na úrovni Obce s rozšířenou působností. “

8. Jak se ČČK podílí na tvorbě plánů ochrany obyvatelstva a krizového řízení v regionu?

„Jsme pouze druhosledová složka bez poradního hlasu, bohužel nijak. “

9. Jak hodnotíte úroveň vybavení a zdrojů, které má váš spolek k dispozici pro zvládání mimořádných událostí?

„Vybavení máme hodně slabé. Máme slíbeno, že se to nějakým způsobem zlepší z Prahy což je naše matka červeného kříže a my jsme jenom pobočný spolek. Máme k dispozici tělocvičnu, asi šedesát lehátek, deky, polštáře, plastové nádoby, varné konvice, várnice, svítilny, elektrickou centrálu, žebřík. Tím, jak spolupracujeme s hasiči, tak oni to vybavení mají větší. Ale do budoucna bychom byli rádi, aby to vybavení bylo, abychom měli svůj erární vozík, kde budeme mít všechno a kdykoli bude potřeba tak budeme moci vyjet. Vize a snaha je, ale uvidíme, co se nám podaří a co ne.“

10. Máte konkrétní plány nebo návrhy, jak by se mohla příprava členů ČČK v Havlíčkově Brodě do budoucna zlepšit?

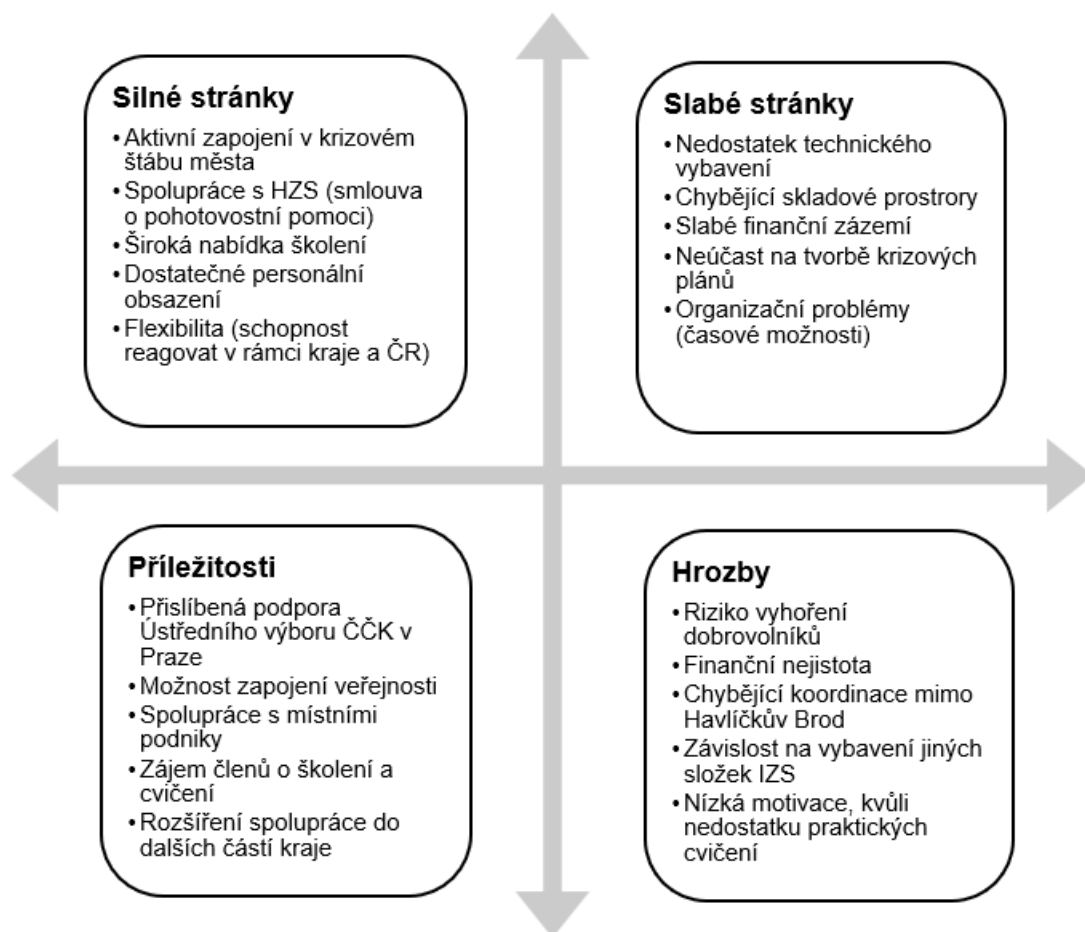
„Plány jsou, máme připraveno další školení, snažíme se neustále aktivizovat naše členy. Chceme cvičit, když nebude cvičení tak ti lidé nebudou vědět co mají dělat a také je to přestane bavit. Problémem je čas, dát dohromady velkou skupinu lidí je problém. I když dáme vědět dopředu, vždycky do toho někomu něco vlez.“

3.3 Hodnocení připravenosti Oblastního spolku Českého červeného kříže Havlíčkův Brod na mimořádné události

Cílem této kapitoly je zhodnotit aktuální připravenost Oblastního spolku Českého červeného kříže Havlíčkův Brod na zvládání mimořádných událostí. Pro zhodnocení připravenosti byla využita metoda SWOT analýzy, která umožňuje přehledné zhodnocení vnitřních i vnějších faktorů ovlivňujících schopnosti spolku v oblasti připravenosti na mimořádné události. Analýza byla zpracována na základě informací získaných z rozhovoru s Ředitelkou spolku.

SWOT analýza je strategický nástroj, který slouží k systematickému zhodnocení vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících organizaci. Pomáhá identifikovat silné a slabé stránky organizace, stejně jako příležitosti a hrozby z jejího okolí. Tím poskytuje přehled o aktuální situaci a usnadňuje plánování budoucích strategií. Silné stránky zahrnují interní výhody, jako jsou jedinečné zdroje nebo technologie, zatímco slabé stránky poukazují na oblasti vyžadující zlepšení. Příležitosti představují externí faktory, které může organizace využít k růstu, a hrozby jsou vnější rizika, která by mohla negativně ovlivnit její činnost. SWOT analýza tak umožňuje organizaci lépe strukturovat své strategické úvahy,

identifikovat klíčové oblasti pro rozvoj a připravit se na možné výzvy. Je důležité, aby byla založena na konkrétních otázkách a různých úhlech pohledu, což zajišťuje komplexní a objektivní pohled na situaci organizace (Škola improvizace, © 2024).

Obrázek 1 SWOT analýza

(zdroj: vlastní)

Prvním krokem ve SWOT analýze byla identifikace silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Graficky je zde znázorněno rozdělení klíčových vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících činnost spolku. V silných stránkách jsou klíčové přednosti spolku aktivní zapojení v krizovém štábu města a navázaná spolupráce s HZS prostřednictvím smlouvy o pohotovostní pomoci. Dále disponuje širokou nabídkou školení, dostatečně silným personálním obsazením a flexibilitou. Mezi slabé stránky spolku patří nedostatečné technické vybavení a chybějící skladové prostory. Finanční zázemí je omezené a další slabinou je i neúčast na tvorbě krizových plánů a organizační problémy související s časovou dostupností členů. Příležitosti uvádějí možnost podpory od Ústředního výboru ČČK v Praze a širší zapojení veřejnosti, či užší spolupráce s místními podniky. Dále také

možnost rozšíření působnosti. Mezi hrozby patří možné vyhoření dobrovolníků, nestabilní finanční situace a chybějící koordinace mimo Havlíčkův Brod. Hrozbou je rovněž i závislost na vybavení složek IZS a nízká motivace členů způsobená nedostatkem praktických cvičení.

Silné stránky	Body	Váha	Výsledek	Σ0,5
Aktivní zapojení v krizovém štábu města	2	0,1	0,2	
Spolupráce s HZS (smlouva o pohotovostní pomoci)	4	0,2	0,8	
Široká nabídka školení	5	0,3	1,5	
Dostatečné personální obsazení	5	0,3	1,5	
Flexibilita (schopnost reagovat v rámci kraje a ČR)	3	0,1	0,3	
	<1,5>	Σ 1	Σ 4,3	
Slabé stránky	Body	Váha	Výsledek	
Nedostatek technického vybavení	-5	0,3	-1,5	
Chybějící skladové prostory	-5	0,3	-1,5	
Slabé finanční zázemí	-3	0,1	-0,3	
Neúčast na tvorbě krizových plánů	-1	0,1	-0,1	
Organizační problémy (časové možnosti)	-2	0,2	-0,4	
	<-1,-5>	Σ 1	Σ -3,8	

Obrázek 2 Silné a slabé stránky

(zdroj:vlastní)

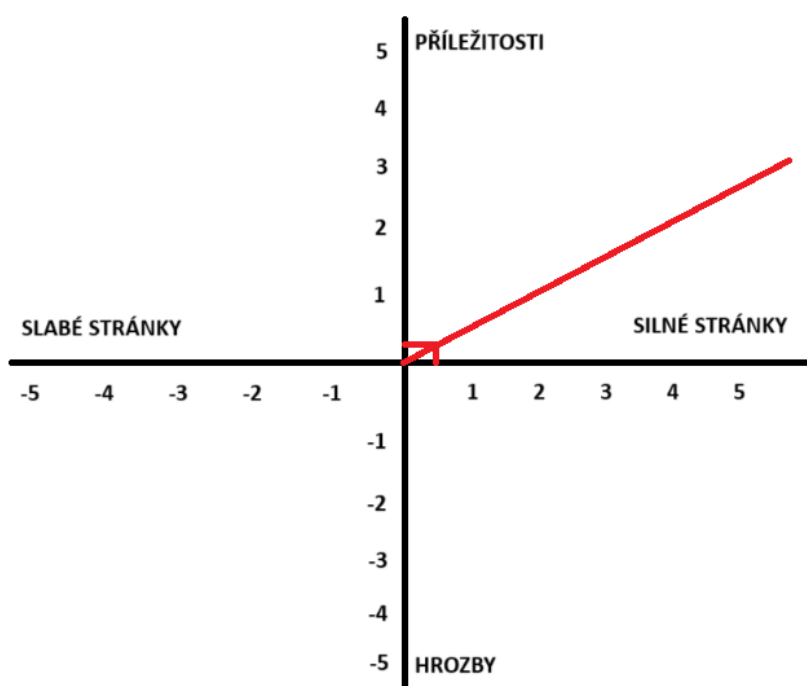
Druhým krokem ve SWOT analýze bylo bodové hodnocení jednotlivých silných a slabých stránek. Bodové hodnocení se uvádí u silných stránek v rozmezí <1,5>, u slabých stránek v rozmezí <-1,-5>. Dále byli přiděleny váhy k jednotlivým parametrům. Váhy musí mít v každém kvadrantu (silné stránky, slabé stránky) součet 1. Následně se body vynásobí s váhou a výsledky se sečtou. Celkový výsledek silných a slabých stránek je 0,5 což ukazuje, že silné stránky převyšují slabé stránky, i když celková převaha není příliš výrazná.

Příležitosti	Body	Váha	Výsledek	Σ 0,2
Přislíbená podpora Ústředního výboru ČČK v Praze	4	0,3	1,2	
Možnost zapojení veřejnosti	3	0,2	0,6	
Spolupráce s místními podniky	2	0,1	0,2	
Zájem členů o školení a cvičení	5	0,3	1,5	
Rozšíření spolupráce do dalších částí kraje	4	0,1	0,4	
	<1,5>	Σ 1	Σ 3,9	
Hrozby	Body	Váha	Výsledek	
Riziko vyhoření dobrovolníků	-3	0,2	-0,6	
Finanční nejistota	-4	0,3	-1,2	
Chybějící koordinace mimo Havlíčkův Brod	-2	0,1	-0,2	
Závislost na vybavení jiných složek IZS	-4	0,2	-0,8	
Nízká motivace, kvůli nedostatku praktických cvičení	-3	0,3	-0,9	
	<-1,-5>	Σ 1	Σ -3,7	

Obrázek 3 Příležitosti a hrozby

(zdroj:vlastní)

Třetím krokem bylo bodové hodnocení příležitostí a hrozeb. Bodové hodnocení se uvádí u příležitostí <1,5> a u hrozeb v rozmezí <-1,-5>. Opět byly přiděleny váhy k jednotlivým parametrům, které musí mít v kvadrantu příležitostí a hrozeb součet 1. Body se vynásobí s váhou a výsledky se sečtou. Celkový výsledek příležitostí a hrozeb je 0,2 to naznačuje pouze mírnou převahu příležitostí nad riziky.

Obrázek 4 Graf SWOT analýzy

(zdroj:vlastní)

Posledním krokem bylo zanesení společných výsledků (0,5 a 0,2) ze součtu silných a slabých stránek a příležitostí a hrozeb do grafu.

Graf zachycuje znázornění výsledků SWOT analýzy Oblastního spolku Českého červeného kříže Havlíčkův Brod pomocí čtyřkvadrantového strategického grafu. Tento graf vychází z předchozího bodového hodnocení silných a slabých stránek a příležitostí a hrozeb. Na vodorovné ose jsou zaneseny výsledky vnitřních faktorů, silných stránek směrem doprava a slabých stránek směrem doleva. Na svislé ose jsou zaneseny výsledky vnějších faktorů, příležitostí směrem nahoru a hrozby směrem dolů.

V grafu je výsledná hodnota silných a slabých stránek 0,5 a výsledná hodnota příležitostí a hrozeb 0,2. Tento bod je následně propojen a vyznačen červenou přímkou. Umístění výsledného bodu v pravém kvadrantu ukazuje, že oblastní spolek v současnosti vykazuje mírnou převahu silných stránek a příležitostí nad slabinami a hrozbami. Podle SWOT analýzy z grafu vyplývá ofenzivní strategie. V této strategii převažují silné stránky nad slabými a příležitosti nad hrozbami. Oblastní spolek ČČK Havlíčkův Brod se zdá na základě této analýzy být velmi silný a schopný využít všechny nabízející se příležitosti. Zároveň by měl systematicky pracovat na minimalizaci identifikovaných slabin a eliminaci hrozeb, aby posílil svou připravenost na mimořádné události.

4 NÁVRH NA ZVÝŠENÍ PŘIPRAVENOSTI OBLASTNÍHO SPOLKU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE HAVLÍČKŮV BROD

Na základě provedené analýzy současného stavu připravenosti Oblastního spolku Českého červeného kříže Havlíčkův Brod na mimořádné události a identifikaci silných i slabých stránek je možné zahrnout několik klíčových opatření a návrhů směřujících k posílení schopnosti spolku efektivně reagovat na mimořádné události.

Jednou z hlavních oblastí, na kterou by se měl spolek zaměřit, je posílení materiálního a technického zázemí. Z rozhovoru i SWOT analýzy vyplynulo, že v současné době organizace disponuje pouze omezeným technickým vybavením. Doporučuje se proto systematicky usilovat o získání vlastního erárního vozidla (dodávka nebo sanitní typ vozidla), které by sloužilo pro převoz členů humanitární jednotky i potřebného materiálu při mimořádných událostech. Vzhledem k omezeným finančním možnostem spolku je reálnou variantou navázat kontakt s Hasičským záchranným sborem, konkrétně s HZS Kraje Vysočina. A požádat o převod vyřazeného nebo nadbytečného vozidla, které již neslouží k primárnímu zásahu, ale může být nadále využitelné pro humanitární účely. Takový převod by mohl proběhnout na základě darovací smlouvy.

Další možností, jak financovat nákup vozidla by mohlo být uspořádání veřejné sbírky. Sbírka by mohla být podpořena propagací na sociálních sítích, místními médii a ve spolupráci s městem Havlíčkův Brod. Dále by bylo možné využití dotačních programů: Akceschopnost jednotek požární ochrany obcí 2025 nebo Dobrovolnictví 2025. Důležité by bylo pečlivě připravit projektovou žádost, která bude obsahovat jasné cíle, rozpočet a očekávané přínosy pro komunitu. Rovněž by bylo vhodné vytvořit samostatný skladovací prostor, který by umožnil bezpečné uchovávání vybavení určeného k rychlému nasazení, jako jsou lehátka, deky, hygienické potřeby, varné konvice a další základní prostředky. V ideálním případě by měl být umístěn v dosahu sídla spolku, být zabezpečený a mít dostatečnou kapacitu pro uskladnění klíčového materiálu. Vhodným řešením by bylo dočasné využití prostor poskytnutých městem Havlíčkův Brod, případně pronájem nevyužívaných objektů.

Dalším důležitým krokem je posílení celkové finanční stability spolku. Jelikož finance představují jednu z výrazných slabin, doporučením by bylo hledat nové zdroje financování prostřednictvím grantů. Například jednou z reálně dostupných možností je zapojení do Fondu Vysočiny – Dobrovolnictví 2025. Dále spolupráce s místními firmami a podniky,

které by mohly poskytovat finanční či materiální podporu. Konkrétně by šlo oslovit pobočky supermarketů (Lidl, Tesco, Billa, Penny). Možnou formou podpory by bylo poskytnutí sponzorského daru, vypůjčení vybavení či zajištění občerstvení při výjezdech nebo cvičeních. Vhodným nástrojem pro posílení finanční stability by mohly být i veřejné sbírky. Sbírka by mohla probíhat fyzicky i online formou darovacích boxů ve spolupracujících podnicích nebo na kulturních akcích. Součástí sbírky by mohla být doprovodná kampaň na sociálních sítích, regionálním rádiu a webu města Havlíčkův Brod, čímž by se zvýšilo povědomí o činnosti spolku a zapojení veřejnosti.

Velký důraz by měl být kladen na pravidelné vzdělávání a praktický výcvik členů. Vzhledem k tomu, že aktivní účast na cvičeních zvyšuje připravenost a udržuje vysokou motivaci členů, je důležité organizovat větší počet interních i společných cvičení s ostatními složkami IZS. Zvláštní pozornost by mohla být věnována tréninku poskytování první pomoci v krizových podmínkách, psychosociální podpoře postižených osob, simulace mimořádné události, práce s evakuovanými osobami a trénink na stavbu zázemí (evakuační stan, evidence osob atd.). Výhodné by bylo také zavedení vnitřního systému pravidelných opakovacích školení a cvičných zásahů. Doporučením by mohlo být zavedení minimálně dvou hlavních praktických cvičení ročně, společně se složkami IZS. Kromě těchto hlavních cvičení by bylo vhodné zavést vnitřní systém pravidelných opakovacích školení například čtyřikrát ročně. Pro vyšší efektivitu by mohlo být vhodné zavést evidenci proškolených členů v interní databázi.

V oblasti personálního rozvoje by se měl spolek zaměřit na nábor a motivaci nových členů, zejména mladých lidí a studentů, kteří by mohli rozšířit základnu humanitární jednotky. Pro udržení dlouhodobé angažovanosti a rozvoj dobrovolníků se doporučuje vytvořit cílený motivační program, který by odměňoval aktivní členy. Mohlo by se jednat o certifikáty vydávané jednou za rok, za účast na jednom z cvičení. Dále veřejné poděkování oceněných členů na webu spolku či na nástěnce v sídle spolku nebo městské radnici. Symbolické věcné odměny ve formě dárkových balíčků (hrnek s logem, triko, batoh), poukázky na nákup v lékárnách nebo sportovních obchodech (např. po 10 absolvovaných cvičeních).

Velmi důležitou součástí zvýšení připravenosti je také zlepšení propagace a informovanosti veřejnosti o činnosti spolku. OS ČČK Havlíčkův Brod by měl více využívat moderní komunikační kanály (webové stránky, sociální sítě, místní média) k prezentaci své činnosti, propagaci dobrovolnictví a edukaci obyvatelstva o postupech při

mimořádných událostech. Pravidelné informační kampaně zaměřené na první pomoc, přípravu na mimořádné události, psychosociální podporu a prezentace činnosti spolku by byly vhodnou volbou. Například kampaň s názvem „Zvládneš to?“ by se věnovala první pomoci pro veřejnost. Obsahovala by edukativní příspěvky na webu a sociálních sítích a také ukázky první pomoci na veřejných akcích. Kampaň s názvem „Buď připraven“ (příprava na mimořádné události) by obsahovala např. tipy, jak si připravit evakuační zavazadlo a mohla by být prezentována formou letáků do schránek, či článků na webu. Další kampaň „Nejsi v tom sám“ (psychosociální podpora) by obsahovala kontakty na krizové linky a tipy pro zvládání stresu a byla by prezentována formou letáků do schránek a článků na webu. Kampaň „Červený kříž pomáhá“ (prezentace činnosti spolku) by obsahovala ukázky činnosti HJ, fotky a videa. Prezentována by byla formou příspěvků na webu a sociálních sítích.

Dalším návrhem je rozšíření spolupráce s ostatními složkami Integrovaného záchranného systému i neziskovými organizacemi. Prohloubení vazeb s hasiči, policií, ale i s dalšími oblastními spolky ČČK. Spolupráce může vést k lepší koordinaci během krizových situací a k možnosti sdílení materiálních a lidských zdrojů. Prohloubit vazby by se dali častějšími společnými cvičeními, do kterých by byly zapojeny složky IZS. Možný by byl sraz s jinými spolky ČČK a společné představení, prezentace cvičení a činnosti a společné neformální srazy.

V neposlední řadě by měl OS ČČK Havlíčkův Brod pracovat na zajištění své role v rámci krizového plánování na úrovni obcí s rozšířenou působností. Přestože spolek v současnosti nemá poradní hlas při tvorbě plánů ochrany obyvatelstva, aktivní účast na cvičeních a pravidelné setkávání s krizovými manažery obcí by mohly postupně vést k jeho většímu zapojení do plánovacích procesů.

Z provedené analýzy vyplývá, že Oblastní spolek ČČK Havlíčkův Brod má pevné základy a dobré personální zázemí, avšak jeho další rozvoj a posílení připravenosti na mimořádné události závisí na schopnosti cíleně odstranit slabá místa, aktivně využívat příležitosti a systematicky budovat svou organizační, materiální a finanční kapacitu.

ZÁVĚR

Závěrem bakalářské práce lze konstatovat, že připravenost humanitárních organizací, jako je Český červený kříž, hraje v oblasti řešení mimořádných událostí zásadní roli. Efektivní reakce na krizové situace závisí nejen na profesionalitě složek integrovaného záchranného systému, ale také na schopnosti neziskových organizací rychle a správně reagovat na mimořádné události. Nedostatečná připravenost může mít vážné důsledky, včetně ohrožení zdraví a života osob, ztrát na majetku a narušení fungování místních komunit.

Bakalářská práce se zaměřila na problematiku připravenosti Oblastního spolku Českého červeného kříže Havlíčkův Brod při mimořádných událostech. Dílčím cílem bylo komplexně analyzovat stávající úroveň připravenosti, identifikovat klíčové silné a slabé stránky spolku, popsat jeho příležitosti a hrozby. Hlavním cílem práce bylo navrhnout konkrétní opatření ke zvýšení jeho krizové odolnosti a připravenosti na mimořádné události.

Přínosem práce v teoretické rovině je přehledné vymezení právního rámce, který se vztahuje k problematice ochrany obyvatelstva a působení Českého červeného kříže při mimořádných událostech. Práce obsahuje vysvětlení pojmů souvisejících s mimořádnými událostmi, krizovým řízením a humanitární pomocí, které tvoří důležitý základ pro porozumění celé problematice. Součástí teoretické části bylo také detailní představení organizace Českého červeného kříže, jeho struktury, hlavních činností a specifické role v oblasti krizové připravenosti, zejména prostřednictvím humanitárních jednotek a Ústředního krizového týmu ČČK. V závěru teoretické části byly popsány také principy mezinárodní spolupráce ČČK s klíčovými organizacemi Mezinárodního hnutí Červeného kříže a Červeného půlměsíce, konkrétně s IFRC a ICRC, které posilují schopnost národních společností reagovat na humanitární krize v širším globálním kontextu.

Přínos praktické části práce spočíval ve vypracování analýzy Oblastního spolku ČČK Havlíčkův Brod. Na základě rozhovoru s ředitelkou spolku, analýzy dostupných dokumentů a SWOT analýzy bylo možné detailně zhodnotit připravenost tohoto spolku na mimořádné události. SWOT analýza pomohla identifikovat, že spolek disponuje silným personálním zázemím, zkušenostmi a aktivní spoluprací s místními složkami IZS, avšak potýká se s nedostatkem technického vybavení, omezeným skladovacím prostorem a finančním zázemím. Byly rovněž vyhodnoceny příležitosti pro další rozvoj a možné hrozby, které mohou spolek v budoucnu ohrozit.

Výsledky analýzy naznačují, že přestože Oblastní spolek ČČK Havlíčkův Brod vykazuje řadu pozitivních rysů, je třeba se zaměřit na odstranění slabín a využití dostupných příležitostí. Mezi klíčová doporučení patří rozvoj materiálního zázemí, systematické vzdělávání a praktický výcvik členů, posílení finanční stability, zlepšení propagace činnosti spolku a rozšíření spolupráce s ostatními organizacemi a samosprávami. Návrhy na zlepšení byly formulovány s ohledem na reálné možnosti spolku a aktuální potřeby v oblasti krizového řízení.

Je zřejmé, že připravenost humanitárních organizací na mimořádné události musí být neustále rozvíjena a adaptována na měnící se podmínky. Efektivní příprava, strategické plánování a pravidelný výcvik jsou základními předpoklady pro minimalizaci dopadů mimořádných událostí na obyvatelstvo. Práce ukazuje, že i oblastní spolky Českého červeného kříže mohou díky cílenému rozvoji významně přispět ke zvýšení bezpečnosti a odolnosti regionu. Cíl práce byl splněn.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BERNATOVÁ, Eva; JUKL, Marek a MARKOVÁ, Jaroslava, 2017. *Základy první pomoci*. PDF. 2017. Praha: Český červený kříž. ISBN 978-8087729-22-9. Dostupné z: https://www.cervenykriz.eu/files/files/cz/edicepp/ZPP_nahled.pdf. [cit. 2024-11-08].
- BEZPEČNOST-PRÁCE.CZ, © 1993-2023. *Integrovaný záchranný systém*. Online. Bezpecnost-prace.cz. Dostupné z: <https://www.bezpecnost-prace.cz/integrovaný-zachranny-system/>. [cit. 2024-11-18].
- CCKOVA.CZ, 2022. *Krizová připravenost Českého červeného kříže*. Online. Český Červený kříž Oblastní spolek Ostrava. Dostupné z: <https://cckova.cz/krizova-pripravenost/>. [cit. 2025-04-23].
- CCKOVA.CZ, 2023. *Záchranný tým*. Online. Český Červený kříž Oblastní spolek Ostrava. Dostupné z: <https://cckova.cz/zachranny-tym/>. [cit. 2025-04-23].
- CERVENYKRIZ.EU, 2016. *50 let od úmrtí Alice Masarykové*. Online. Český červený kříž. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/aktuality/50-let-od-umrti-alice-masarykove>. [cit. 2025-04-08].
- CERVENYKRIZ.EU, 2017. *Sedm základních principů našeho hnutí*. Online. Český červený kříž. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/7-principu-hnuti>. [cit. 2025-04-15].
- CERVENYKRIZ.EU, 2024. *Výroční zpráva ČČK 2023*. Online. Praha: Český červený kříž. ISBN 978-80-87729-55-7. Dostupné z: https://www.cervenykriz.eu/files/files/cz/archiv_vyroc_zpr/VZ_CCK_2023.pdf. [cit. 2025-04-14].
- CERVENYKRIZ.EU, 2025a. *Humanitární jednotky ČČK*. Online. Český červený kříž. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/humanitarni-jednotky>. [cit. 2025-04-23].
- CERVENYKRIZ.EU, 2025b. *Kolektivní členové Českého červeného kříže*. Online. Český červený kříž. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/kolektivni-clenove>. [cit. 2025-04-23].
- CERVENYKRIZ.EU, 2025c. *Naše činnosti*. Online. Český červený kříž. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/nase-cinnost>. [cit. 2025-04-16].

CERVENYKRIZ.EU, 2025d. *Struktura Humanitární jednotky ČČK*. Online. Český červený kříž. Dostupné z: <https://www.cervenyriz.eu/struktura-humanitarnich-jednotek>. [cit. 2025-04-23].

CERVENYKRIZ.EU, 2025e. *TISKOVÁ ZPRÁVA ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE Z 24.04.2025: SVĚTOVÝ DEN ČERVENÉHO KŘÍŽE: STOJÍME NA STRANĚ LIDSKOSTI*. PDF. Praha. Dostupné také z: <https://www.cervenyriz.eu/files/files/cz/tz/547.pdf>.

CERVENYKRIZ.EU, 2025f. *Ústřední krizový tým*. Online. Český červený kříž. Dostupné z: <https://www.cervenyriz.eu/ustredni-krizovy-tym>. [cit. 2025-04-23].

CERVENYKRIZ.EU, b.r. *Základní principy mezinárodního humanitárního práva*. Praha. Dostupné také z: https://www.cervenyriz.eu/files/files/cz/mhp/Skladanka_MHP_a_Cervenyriz.pdf.

CONSILIUM.EUROPA.EU, 2024. *Humanitární pomoc*. Online. Evropská rada Rada Evropské unie. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/humanitarian-aid/>. [cit. 2024-11-18].

CRDR SPOL. S R.O., © 2024. *Mimořádná událost. Definice, druhy a řešení prostřednictvím IZS*. Online. BOZP.cz. Dostupné z: <https://www.bozp.cz/aktuality/mimoradna-udalost/>. [cit. 2024-10-28].

ČESKO, 1985. Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonypro lidi.cz/cs/1985-133>. [cit. 2024-10-28].

ČESKO, 1992. Zákon č. 126/1992 Sb., o ochraně znaku a názvu Červeného kříže a o Československém červeném kříži. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2025. Dostupné z: <https://www.zakonypro lidi.cz/cs/1992-126>. [cit. 2024-10-28].

ČESKO, 1998. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonypro lidi.cz/cs/1998-110>. [cit. 2024-10-28].

ČESKO, 2000a. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023. Dostupné z: <https://www.zakonypro lidi.cz/cs/2000-240>. [cit. 2024-10-28].

ČESKO, 2000b. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2023. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>. [cit. 2024-10-28].

ČESKO, 2000c. Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-258>. [cit. 2024-10-28].

ČESKO, 2001a. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>. [cit. 2024-10-28].

ČESKO, 2001b. Vyhláška č. 328/2001 Sb., Ministerstva vnitra o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-328>. [cit. 2024-10-28].

ČESKO, 2002. Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. In: *Zákony pro lidi.cz* [online]. © AION CS 2010–2024. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-380>. [cit. 2024-10-28].

DITRICHOVÁ, Petra a JUKL, Marek, 2017. *ZÁKLADNÍ PRAMENY mezinárodního humanitárního práva*. Online. Praha: Ministerstvo obrany České republiky. ISBN 978-80-7278-698-5. Dostupné z: https://www.cervenykriz.eu/files/files/cz/mhp_knihovna/Prameny_MHP.pdf. [cit. 2025-04-14].

DUNANT, Henri, 2004. *Vzpomínka na Solferino*. PDF. Praha: Úřad Českého červeného kříže. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/publikace-o-ck-cp-a-o-mhp>. [cit. 2025-04-08].

ESTSS, © 1993 - 2025. *About ESTSS*. Online. European Society for Traumatic Stress Studies. Dostupné z: <https://estss.org/about/>. [cit. 2025-04-24].

Federation-wide databank and reporting system. Online. The International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. 2024. Dostupné z: <https://data.ifrc.org/fdrs/fdrs/national-societies>. [cit. 2025-04-24].

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, © 2024a. *Co je to IZS*. Online. Hasičský záchranný sbor České republiky. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/co-je-to-izs.aspx>. [cit. 2024-11-08].

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, © 2024b. *Evakuace*. Online. Hasičský záchranný sbor České republiky. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/rady-obyvatelstvu-ochrana-obyvatelstva-evakuace.aspx>. [cit. 2024-11-08].

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, © 2024c. *Krizové stavy*. Online. Hasičský záchranný sbor České republiky. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/web-krizove-rizeni-a-cnp-krizove-stavy-krizove-stavy.aspx>. [cit. 2024-10-24].

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ČR, © 2024d. *Pojmy a definice krizového řízení*. Online. Hasičský záchranný sbor České republiky. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-ke-stazeni-ff.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>. [cit. 2024-11-08].

GEOLOGY.CZ, b.r. *Přírodní katastrofy*. Online. Svět geologie. Dostupné z: <http://www.geology.cz/svet-geologie/poznej-geologii/geologicka-temata/prirodni-katastrofy#>. [cit. 2024-11-08].

ICRC, ©2025. *About the International Committee of the Red Cross (ICRC)*. Online. International Committee of the Red Cross. Dostupné z: <https://www.icrc.org/en/about-international-committee-red-cross-icrc>. [cit. 2025-04-24].

IFRC, © 2025a. *Federation-wide databank and reporting system*. Online. The International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. Dostupné z: <https://data.ifrc.org/fdrs/fdrs/national-societies>. [cit. 2025-04-23].

IFRC, © 2025b. *About the IFRC*. Online. IFRC. Dostupné z: <https://www.ifrc.org/who-we-are/about-ifrc>. [cit. 2025-04-23].

IFRC, 2024. *EVERYONE COUNTS Special edition mid-term review of Strategy 2030*. Geneva. Dostupné také z: https://www.ifrc.org/sites/default/files/2024-10/Everyone%20Counts_Special%20Edition%20Mid-Term%20Review%20of%20Strategy%202030_English.pdf.

JUKL, Marek a MAJRICHOVÁ, Jana, 2019. *Století s Červeným křížem: 100 let Československého a Českého červeného kříže*. 2019. Český červený kříž. ISBN 9788087729281.

JUKL, Marek, 2022. *ZNAKY ČERVENÉHO KŘÍŽE A ČERVENÉHO PŮLMĚSÍCE*. Online. Český červený kříž. ISBN 978-80-87729-19-9. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/files/files/cz/edicehnuti/Znaky-CK-CP-skladanka.pdf>. [cit. 2025-05-01].

JUKL, Marek. *Ženevské úmluvy, obyčeje a zásady humanitárního práva*. Online. Univerzita Palackého v Olomouci. 2020. ISBN 978-80-87729-31-1. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/files/files/cz/edicehnuti/Konvence20.pdf>. [cit. 2024-12-09].

MAGISTRÁT HMP, © 2024. *Mimořádné události a krizové situace*. Online. *Bezpecnost.praha.eu*. Dostupné z: <https://bezpecnost.praha.eu/clanky/mimoradne-udalosti-a-krizove-situace>. [cit. 2024-10-08].

MĚSTSKÝ ÚŘAD LIBOCHOVICE, 2021. *Druhy mimořádných událostí*. Online. Libochovice.cz. Dostupné z: <https://libochovice.cz/druhy-mimoradnych-udalosti/d-6004>. [cit. 2025-03-13].

MV ČR, 2024. *Centrum humanitární pomoci v Jihlavě - 2024*. Online. Jihlava. Dostupné z: <https://www.jihlava.cz/centrum-humanitarni-pomoci-v-jihlave-2024/d-565405>. [cit. 2025-04-24].

MZV ČR, 2024. *Mezinárodní humanitární právo a mezinárodní trestní soudnictví*. Online. Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/mezinarodni_smlouvy/mezinarodni_humanitarni_pravo_a_trestni_1/index.html. [cit. 2025-04-14].

NZIP.CZ, 2024. *Pandemie*. Online. Národní zdravotnický informační portál. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/rejstrikovy-pojem/1510>. [cit. 2024-11-18].

OSCCK.CZ, 2024. *Cvičení Humanitárních jednotek ČČK a HZS 6. 4. - 7. 4. 2024*. Online. Oblastní spolek Českého červeného kříže Havlíčkův Brod. Dostupné z: <https://www.oscck.cz/>. [cit. 2025-04-24].

OSCCK.CZ, 2025a. *Aktuality*. Online. Oblastní spolek Českého červeného kříže Havlíčkův Brod. Dostupné z: <https://www.oscck.cz/>. [cit. 2025-04-24].

OSCCK.CZ, 2025b. *ČČK HB*. Online. Oblastní spolek Českého červeného kříže Havlíčkův Brod. Dostupné z: <https://www.oscck.cz/>. [cit. 2025-04-24].

SPHERE ASSOCIATION, 2018. *The Sphere Handbook*. Online. 4. vydání. Geneva: Sphere Association. ISBN 978-1-908176-707. Dostupné z: <https://spherestandards.org/wp-content/uploads/Sphere-Handbook-2018-EN.pdf>. [cit. 2025-05-01].

ŠKOLA IMPROVIZACE, © 2024. *SWOT Analýza: identifikace silných a slabých stránek organizace a vnějších příležitostí a hrozeb*. Online. Škola improvizace. Dostupné z: <https://www.skolaimprovizace.cz/edu/tematicke-aktivity/swot-analyza-identifikace-silnych-a-slabych-stranek-organizace-a-vnejsich-prilezitosti-a-hrozeb>. [cit. 2025-04-25].

ŠVEJNOHA, Josef, 2004. *Henri Dunant: zakladatel mezinárodního hnutí Červeného kříže*. Český červený kříž.

ŠVEJNOHA, Josef, 2006. *ČERVENÝ KŘÍŽ A ČERVENÝ PŮLMĚSÍC*. Online. 3. aktualizované vydání. Praha: Úřad Českého červeného kříže. Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/publikace-o-ck-cp-a-o-mhp>. [cit. 2025-04-08].

ŠVEJNOHA, Josef, 2008. *Historie Mezinárodního Červeného kříže*. Online. Úřad Českého červeného kříže. ISBN 978-80-87036-28-0. Dostupné z: https://www.cervenykriz.eu/files/files/cz/edicehnuti/Historie_MCK.pdf. [cit. 2025-04-30].

ZVLADNEŠTO.CERVENYKRIZ.EU, 2024. *Psychosociální podpora*. Online. ZVLÁDNEŠ TO!. Dostupné z: <https://zvladnesto.cervenykriz.eu/psychosocialni-podpora/>. [cit. 2025-04-23].

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 SWOT analýza	46
Obrázek 2 Silné a slabé stránky	47
Obrázek 3 Příležitosti a hrozby	48
Obrázek 4 Graf SWOT analýzy	49

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Kategorie mimořádných událostí	19
Tabulka 2 Krizové stavy	20

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČČK	Český červený kříž
ČSČK	Československý červený kříž
EJPT	European Journal of Psychotraumatology
ENPS	Emergency Nutrition and Psychosocial Support (Nouzová výživa a psychosociální podpora)
ESTSS	European Society for Traumatic Stress Studies (Evropská společnost pro studium psychického traumatu)
HJ	Humanitární jednotka
HZS	Hasičský záchranný sbor
ICRS	International Committee of the Red Cross (Mezinárodní výbor Červeného kříže)
IFRC	International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies (Mezinárodní federace společností Červeného kříže a Červeného půlměsíce)
IZS	Integrovaný záchranný systém
MHP	Mezinárodní humanitární právo
MS ČČK	Místní spolek Českého červeného kříže
MS ČČK	Místní spolek Českého červeného kříže
MU	Mimořádná událost
MVČK	Mezinárodní výbor Červeného kříže
OS ČČK	Oblastní spolek Českého červeného kříže
PSP	Psychosociální pomoc
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
ÚKT ČČK	Ústřední krizový tým Českého červeného kříže
VZS ČČK	Vodní záchranná služba Českého červeného kříže
WHO	World Health Organization (Světová zdravotnická organizace)

